

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LIX

Birželis — June 14, 1974 Nr. 46

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

JAV IR SOVIETIJA

Artėjančio Nixono vizito proga

Šio mėnesio pabaigai numatoma prezidento Nixono viešnagė Sovietų Sąjungoje sukėlė nemažai ginčų. Vieni prisibijo, kad, būdamas bėdoje, Nixonas padarys naujų nuolaidų sovietams, norėdamas pasiekti bet kokią susitarimą ir tuo pakelti savo prestižą. Kiti aiškina, kad tokio pavojaus neesą, nes prezidentas bijos sukelti naujos kritikos bangą, tačiau patys sovietai bus labai atsargūs, nebūdami visai tikri dėl tolimesnio Nixono likimo. Treti pagaliau teigia, kad pats Nixonas vengs kokių dramatišų pasikeitimų santykiuose su sovietais, nes tai nepatiks konservatyviai nusiteikusiems piliečiams, sudarantiems tuos

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

25%, kurie dar prezidentu pasitiki.

Paramos Nixono vizitas susilaukė iš visai netikėtos pusės. New York Times, vienas iš jo pirmųjų ir pagrindinių priešu, vedamajame ketvirtadienį išvedžiojo, kad tas vizitas yra visdėlo reikalingas ir naudingas. Visu pirma tas vizitas yra reikalingas Brežnevui, kuris yra taikingos koegzistencijos šalininkas ir JAV neturėtų turėti jokio intereso Brežnevo padėti, dėl kurios niekas negali būti labai tikras, susilpninti. Antra, JAV ir Sovietų Sąjunga neturi jokio intereso pradėti smar-

kesnes atominio apsiginklavimo lenktynes. Dėl to, nors ir negalima kažin ko tikėtis iš trečio Nixono-Brežnevo susitikimo, jis yra naudingas negu visiškai dialogo sustabdymas (putting detente on ice) iki bus išspręsta Watergate byla.

Kartu Nixono vizitas sukėlė diskusijų apie užsienio politikos tikslus apskritai. Kaip žinia, senatorius Jackson net oficialiai pasiūlė kultūrinius ir ūkinius santykius su sovietais susieiti su tam tikrom politinėm nuolaidom iš jų pusės, konkrečiai — leidimu emigruoti sovietijos žydams. Nixonas tam priešinosi. Kalbėdamas laivyno akademijos išleistuvėse pereitą trečią dieną tarp kitko pareiškė:

"Svarstydami mūsų užsienio politikos rezultatus turime pastebėti, kad likimo ironija graso mums padaryti mūsų pačių pasisekimo aukomis. Ypatingai daug nesusi-pratimų sukėlė klausimas kas yra atlydis (detente).

Dar neseniai atlydis nesudarė mums problemos, nes mes visi norėjome konfrontaciją tarptautiniuose santykiuose pakeisti derybomis tokiam pakeitimui surasti koki nors būdą.

Dabar, kai tą pasiekėm, padaryta pažanga jau laikoma natūraliu reiškiniu. Lenk tyniaujama gražybystėje siekiant įrodyti, kad JAV per savo užsienio politiką gali pakeisti kitų kraštų režimus, ypatinai Sovietų Sąjungos...

... Tiesa, kaip amerikiečiai mes negalime pritarti laisvės pavergimui. Ir negalime atsakyti nuo savo principų tarptautiniuose forumuose ir privačiuose pasitarimuose... bet kartu turime atsiminti, kad kartais galime būti ištikimi savo idealams daugiau rūpindamiesi konkrečiais rezultatais per diplomatinę akciją, o ne sakdami gražias kalbas.

Mūsų veikla turi ribas ir kartais mes turime sau patiems pasistatyti kietą klausimą: Ar mes turime jėgos pakeisti kitų valstybių vidaus santvarką?

Ar atlydžio sustabdymas padės ar pakenks kitų socialinių sistemų evoliucijai? Kaip toli mes galime nueiti reikalaudami kitus persiimti mūsų idealais ir kokią kainą mes esame pasiryžę už tai sumokėti?... Mes negalime tikėtis pasitenkinimo už savo išikišimą į kitų reikalus."

Atrodo, kad tai prezidento pažiūrai pritaria ir jo buvęs oponentas rinkimuose sen. McGovern. Per senato užsienio reikalų komisijos posėdį jis paklausė Valsybės Sekretoriaus Kissingerio, kokių rezultatų susilaukė pastangos prekybinius ryšius susieti su žydų emigracija. Kissingeris atsakė, kad sovietai žydų išvažiavimą sumažino 25%.

Žinia, kaip lietuviams, mums malonu klausyti senatoriaus Jacksono, lygiai kaip ir kitų amerikiečių politikų, kurie už atlyginimą kalbėdami mūsų susirinkimuose paminė duomenis iš mūsų istorijos, tačiau kartu neturime užmiršti kito istorinio fakto. Visi Nepriklausomos

Kongreso narius belankant, grupė JAV LB ir ALJS darbuotojų su Wisconsin kongresmanu Vernon W. Thomson (trečias iš kairės). Lankymasis Washingtonė vyko birželio 5 d., tragiškų Birželio įvykių sukakties proga. K. Čikoto nuotr.

Birželio sukaktys paminėtos
apsilankant JAV Kongrese

Tragiškąsias Birželio sukaktis JAV LB ir Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos Krašto Valdybos šiais metais atžymėjo naujovišku būdu. Jų pastangomis suorganizuotas JAV Kongreso narių lankymas Washingtonė š.m. birželio mėn. 5 d. praėjo sėkmingai, pasitiekė Lietuvos prisikėlimu laisvam gyvenimui ženkle. Iš septynių rytinio JAV pakraščio valstijų atvykė 57 atstovai, pasidalindami į 2 ar 3 asmenų grupes, aplankė 171 Kongreso nario įstaigą ir jiems asmeniškai ar jų štabo vadovams pristatė su Lietuvos byla susijusius reikalus. Nors, mažinant išlaidas, organizatorių bandyta riboti lankymą tik JAV rytinį pakraštį atstovaujančius Kon-

greso narius, vis dėlto pavyko aplankyti didesnę dalį Atstovų Rūmų ir Senato narių priklausančių užsienio reikalų komisijoms. Šių komisijų narių aplankymas laikytinas ypatingai svarbiu, jiems didele dalimi įtakojant JAV Administracijos vedamą užsienio reikalų politiką.

Svarbiausiu LB ir ALJS atstovų keltu klausimu būta Europos Saugumo Konferencijos, pokalbiuose pabrėžiant svarbą konferencijos būsimais nutarimais nepažeisti Pabaltijo valstybių teisinio statuso, legalizuojant jų inkorporaciją, kad ir netiesioginiais nutarimais, i Sovietų Sąjungą. Kongreso nariai buvo prašomi prisijungti ko-sponsorais prie kongr. E. Derwinski ir sen. C. Curtis šiuo klausimu i Kongresą įneštų rezoliucijų. Sovietų Sąjungai prekybinių derybų metu siekiant įvairių nuolaidų, Kongreso nariai įtaigoti jų nesuteikti, kol nebus sustabdyti žmogaus teisių pažeidimai Pabaltijo valstybėse, sumažinti mokesčiai siuntiniams i pavergtą Lietuvą, atšaukti varžymai Lietuvoje lankytis tik penketą dienų ir tik specifinėse vietovėse, suteikta teisė emigruoti i kitus kraštus. Prieš atstovams atvykstant i Washingtoną, minėti reikalai asmeniškai laiškais buvo pristatyti lankysimam Kongreso nariui.

Šiuos laiškus paruošė ir išsuntinėjo JAV LB Informacijos Tarnyba. Washingtonė

(Nukelta i 2 psl.)

besilankant, Kongreso nariams papildomai buvo įteiktas Kudirkos reikalas "Americans for Simas" komiteto paruoštas atsišaukimas.

Atvykę lietuvių atstovai asmeniškai pasimatė su senatoriais Schweiker, Percy, Nelson, Weicker, Buckley, Dole, Griffin, Baker, Case ir su 19 Atstovų Rūmų narių. Iš šių paminėtini Heinz, Hays, Long, Zablocki, Huber, Sarasin, Grasso, Carey ir t.t. Pažymėtina, kad kongr. R. Steele ir Kudirkos reikalui besirūpinąs kongr. R. Hanrahan asmeniškai panoro atvykti i Kongreso pastatė visą dieną veikusią lietuvių būstinę, kur priešpiečių pertraukos metu pasimatė su dauguma mūsų atstovų ir atsakinėjo i patiektus klausimus. Būstinės patalpos, LB prašant, buvo gautos tarpininkaujant sen. Scott ir kongr. Hanrahan.

LB ir ALJS atstovai besilankydami JAV Kongreso narių įstaigose, tiek Kongreso narių tarpe, tiek jų štabo pareigūnų tarpe, sutiko nuosirdų nusiteikimą lietuvių atžvilgiu ir Lietuvos problemos supratimą. Dauguma Kongreso narių yra puikiai susipažinę su šiuolaikiniu Lietuvos juridiniu statusu, jos žmonių rezistencija prieš okupantą, sovietų vykdomą genocidą. Tik trijose įstaigose pajusta nenuoširdumas, nenoras suprasti mūsų problemas.

Atskirai tenka paminėti kelių New Yorko atstovų (Nukelta i 2 psl.)

Įsijungė į "Tautinės Minties
Keliu" leidybą

JONAS KASMAUSKAS, 91 metų amžiaus, vienas iš ALTS-gos Bostono skyriaus steigėjų ir nuosavų skyriaus namų įkūrėjų, didžiai vertindamas Sąjungos nutarimą išleisti "Tautinės minties keliu" istoriją, prisijungė 50 dol. auką.

Apie Joną Kasmauską yra daug ko pasakyti ar parašyti. Tai ne eilinis lietuvis. Jo pastangomis ir lėšomis 1951 m. skyriaus įsigyti namai buvo išdekoruoti nepaprastu lietuvišku stiliumi. Juose pastatytas Vytauto Didžiojo biustas, kuris yra atvežtas iš Lietuvos i pasaulinę parodą New Yorke. Taip pat yra Lietuvos karaliaus Mindaugo, J. Tumo Vaižganto, Antano Smetonos biustai ir visa eilė garbingų Lietuvos valstybės vyrų portretų.

J. Kasmauskas yra vienas iš tų gyvųjų liudininkų, savo akimis matęs Kražių skerdynes, kada rusai mušė žmones nagaikom bažnyčioje ir lauke. Jis, būdamas dar tik paauglys jau nuolis, tą įvykį stebėjo iš tolo stovėdamas ant Kražančių upės tilto ir pats gavo per galvą nuo kazokų ir tie įvykiai paliko jame neišdildomai skaudų prisiminimą ir

nepaprastą laisvės troškimą lietuvių tautai.

Jonas tebėra dar gana stiprus, seka spaudą ir sielojasi lietuvių reikalais.

• Tautinės Minties Keliu istorijai leisti paskutiniu laiku įsijungė šie asmenys mecenatais, garbės prenumeratoriais ir garbės rėmėjais:

Po 100 dol. — ALT S-gos Chicagos skyrius, ALT S-gos St. Louis skyrius, Jonas Gumbelevičius, St. Louis, Mo.; dr. Paulius Švarcas, Mascoutah, Ill.; Bronius Tiškus, East St. Louis, Ill.

Po 50 dol. — Jonas Kasmauskas, Boston, Mass.; Vladas Tervydis, Collinsville, Ill.

Po 25 dol. — ALT S-gos Omahos skyrius; Mykolas Gureckas, Waterbury, Conn.; M. Kleinaitis, Waterbury, Conn.; R. Izdūnas, Waterbury, Conn.; J. Miliukevičius, Waterbury, Conn.

Po 20 dol. — Gediminas Balanda, Warren, Mi.; Albinas Kudirka; Antanas Vaišnys, Waterbury, Conn.; Chester Bogushas, Waterbury, Conn.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

SU ŠYPSENA SULAIKUS 65 METŲ

Australijos ir, ypatingai Sydneyje, lietuvių gyvenime, labai dažnai matysime, skaitysime ir sutiksime, kone visuomet besišypsantį ir linksmą, didelį mūsų veikėją, inž. Izidorijų Jonaitį. Tur būt nebuvo didesnio kultūrinio, meninio ar visuomeninio pasireiškimo, kuriame suaktyvininkas, kartu su savo puikia pedagoge žmona, nebūtų dalyvavę. Jo svarus autoritetingas žodis, jo stiprus ir tiesus charakteris, inėšė į visą Australijos lietuvių gyvenimą susivienijimą, kuris buvo vienu laiku labai pašlijęs. Pirmininkaujant Australijos Krašto Valdybai 1959-60 metais, buvo pirma karta, inž. Iz. Jonaičio iniciatyva, surengta mūsų Lietuvių Dienos, kurios per tą laiką išsiplėtė, išbujojo ir šiais metais Adelaidėje bus vienas iš didžiausių bendruomenės laikraščiuose, kai taip pat, būdamas ir Dirvos prenumeratorių, pasidžiaugia gražiu šio laikraščio turiniu, padiskutuoja ir manąjį skyrių, duodamas šiltus tėviškus patarimus.

Sveikinant mielą suaktyvininką, sulaukusį brandžių 65-jų metų tenoriui jam palinkėti dar daug sveikų ir našių metų, per kuriuos mes jį norėtume ir toliau matyti su ta gražia malonia šypsena dirbantį taip svarbų lietuvišką darbą mūsų Australijos lietuvių bendruomenėje, kartu vadovaujant ir P.L. Inžinierių ir Architektų Sydneyjaus skyriui.

Kanadietės solistės Ginos Čapkauskienės koncertinės gastrolės jau senokai pasibaigė (kaip gaila), tačiau jos koncertų atgarsiai, jos linksma ir draugiška asmenybė, jos idomių pašnekesių tonai, dar ir dabar skamba Australijos lietuvių ausyse. Atrodo, kad mielai solistei ir mes dar prisimeiname. Savo laiške Australijos lietuviams, ji rašo: "Dažnai galvoju apie Australiją ir visiems pasakaju, kaip man ten patiko. Kaip miela dabar žiūrėti į tas puikias nuotraukas, kaip miela prisiminti Australijos lietuvių viešnages, kaip miela pagaltoti apie pilnas koncertų sales draugiškų žmonių. Atmintyje man liko gražiai praleistos dienos, naujos pažintys, išdainuotos dainos ir puokštės gėlių. Bet svarbiausiai yra tai, kad grįžau iš Australijos su meile tenai pasilikusiems lietuviams". Argi gali būti gražesnė padėka mums už tuos ir kitus malonius ir nuoširdžius mūsų naujosios draugės, solistės Ginos Čapkauskienės, žodžius. Tikrai ne. Mes telauksime, kad australiškasis bumerangas ir vėl ją sugrąžintų pas mus.

Per visą australiškąją spaudą plačiai nuskambėjo Vakarų Australijos sostinėje Perth'e įvykusi tragedija lietuvių Pužų šeimoje. Teismo salėje, su ašaromis akyse, Marija Pužienė papasakojo savo šeimos tragediją, paaiškindama, kaip jos sūnus, 22-jų metų Vaclovas ir jaunesnis Romas pasidarė narkotikais, vieną naktį išilauždami į vaistinę, kur buvo sugauti ir Romas nubaustas metams, kai Vaclovas 4-riems mėnesiams kalėjimo. Vežant policijos mašiną, Romas paėmė mirtiną kiekį kokaino, jį išgerdamas, nuo ko jau išsigelbėjimo nebuvo. Po savo sūnaus mirties tėvas Pužas gavo nervi-

nus priepuolius ir po trečios širdies atakos mirė. Motina Pužienė, prisipažino, kad ir ji bandė nusižudyti, bet nepavyko. Ir antrą kartą sūnus Vaclovas buvo sugautas išilaužiant į vaistinę. Teismas jį nubaudė šešis mėnesius kalėjimo ir 100 dol. pabaudos už narkotikų vartojimą Teismo salėje, tiesiog isteriškai, motina Pužienė aiškino, kad kalėjimas nužudė jos vieną sūnų ir kalėjimas nėra vieta jos ir kitam sūnui, nes jis nėra kriminalistas, o tik sunkus ligonis, kenčias nuo šios pasibaisėtinos narkotikų ligos. Jis turi būti gydomas, o ne baudžiamas. Tokiems kaip jis ligoniams turėtų būti speciali ligoninė, o ne kalėjimas. "Jeigu jį uždarote į kalėjimą, kaip sakė teismui M. Pužienė, tai prašau uždaryti ir mane, nes ir aš esu narkotikė, kurią tapau po savo sūnaus mirties pradėdama vartoti valium'ą. Kodėl gi manęs neuždarote?", su ašaromis griudingai ir isteriškai teisėjų klausė ši nelaiminga lietuvė motina kuri su savo vyru ir šeima buvo gražiai isikūrę naujame ir gerame Carlisle priemiestyje. Gi šandien, nuodingųjų narkotikų sugriautoje šeimoje, netekus sūnaus ir vyro ir kitam sūnui esant kalėjime M. Pužienė, pati su palaužta sveikata, tegali tikėtis, kad paskutiniają jos viltį – likusį sūnų Vaclovą, kalėjimo priežiūra ir mediciniškoji pagalba ten, išgydys nuo šios baisios narkotikų ligos.

Apie 30 mylių nuo Adelaidės, gražiam 'Blue Waters' pajūryje, žinomų vietinių lietuvių veikėjų p. Paveičių 'Palangos' viloje, susirinko nemažas skaičius adelaideškių lietuvių paminėti savo 25-rių metų atvykimą į Australiją. Su dideliu idomumu susirinkę svečiai iš klausė J. Vasiliausko, atvykusio 16-ju transportu, idomų aprašymą visos kelionės nuo Italijos iki Australijos. Po to sekė draugiškos atsiminimų vaišės ir idomus išgyvenimų pašnekesiai.

Adelaidės lietuviai, nors ir turi savo bažnyčią, tačiau neturi savo kapų (Sydneyje atvirkščiai). Privačia J. Stepano iniciatyva, gražioje Centenial Park kapinėse, kur yra jau palaidota nemažai lietuvių, 30 šeimų nusipirko sau vietą viename kvartale. Vieta 50-čiai metų kainuoja 72 dol.

BIRŽELIO...

(Atkelta iš 1 psl.)

apsilankymą Atstovų Rūmų narės iš New Yorko valstijos E. Holtzman istaigoje. Jos pastangomis prieš kelėtą savaitę amerikiečių spaudoje buvo paskelbtas 70 asmenų sąrašas, pristatantis visą eilę lietuvių antikomunistų kaip nacių kolaborantų. Kongr. Holtzman štabo pareigūnams buvo pareikšta, kad minimi kaltinimai esą grynai komunistų fabrikacija, kuri siekia nutildyti lietuvių patriotų antikomunistinę veiklą šiame krašte. Pareikštas noras šiuo klausimu palaikyti ryšį, siekiant įrodyti nepatikimumą sovietų falsifikuotų dokumentų.

Atstovų tarpe matėsi tiek senosios emigracijos (J. Adams, kun. K. Puzevičius), tiek naujosios emigracijos lietuviai. Amžiumi vyriausio būta napailstamo bendruomenininko dr. P. Vileišio, jauniausio – stud. A. Maciūno, kuris tebebaigia 18-sius metus. Kongreso narių lankymui vadovavo JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos pirm. inž. Alg. Gečys. Jam talkino LB Krašto Valdybos vicepirm. Aušra Zerr ir R. Česonis, ALJS pirm.

KVISLINGŲ "PIRMŪNO" MEMUARAI

Ok. Lietuvoje kursuoja anekdotai apie V. Alseiką. Esą, atbėgęs iš imperialistinės Amerikos vyras tebe gyvenas iš imperialistinių gėrybių. Mat, Alseika smarkiai rašo Bimbos ir Jokūbos 'oficiozams' už siuntinėlius su imperialistinėmis gėrybėmis. Siuntinėliai, net nuostabu, neapsunkinti sovietiniais maitais. Muitus apmoka 'pažangieji', kurie vis aukoja savo 'oficiozams'.

Panašiai elgiasi ir visų lietuviškų kvislingų pirmūnas, stalininės saulės lagamine parvežimo specas, Justas Paleckis. Ir jis kas savaitę privarvina Bimbai žinių iš sovietinės padangės.

Tie faktai rodo, kad Alseika ir Paleckis, nors jau ir pensininkai, įpareigoti 'statyti komunizmą', nesuduriuoti ant savo raudonųjų laurų.

V. Alseika surašė J. Mikučio memuarus, o J. Paleckis lipdo savo nuosavus memuarus. Tie 'memuarai' – Ad majorem Moscoviae gloriam! (vis didesnei Maskvos garbei).

J. Paleckio užrašus spausdina 'Literatūra ir menas' po bendru titulu 'Kelias į Lietuvą'. Tai, esą, ištraukos iš spaudai ruošiamos atsiminimų knygos 'Dviejuose pasauliuose'. Būsimos knygos pavadinimas klaidina. Jokių dviejų pasaulių J. Paleckis nepažįsta. Pasaulis čia yra tik vienas: prosovietinės propagandos gramafonas.

Kaip atliekamos sovietinio gramafono pareigos?

Labai nekomplikuotai. Kas kelintą eilutę reikia iškreipti istorinių įvykių tikrą veidą ir užgrimuoti tą įvykį taip, kaip naudinga sovietinei propagandai. Pavyzdžiui, J. Paleckis įrodinėja, kad lietuvių tauta buvo ištroškusi sąjungos su Maskva (!). Jis tvirtina, kad taip vadinamoji "Lietuviškoji sovietinė divizija", buvo sudryta iš lietuvių, kurių nesuskaitoma galybė pabėgo iš Lietuvos, kada kiutino iš Lietuvos oku pacinė Raudonoji Armija, su apatiniais ir su balalaikomis rankose, užmiršusi apie savo šautuvus. J. Paleckis rašo, kad 'Lietuviškoji divizija' skynė pergalę po per-

Vyt. Maciūnas ir vicepirm. G. Buivys. Prie paruošiamųjų darbų daug prisidėjo LB ryšininkas prie Valstybės Dept. Alg. Gureckas. Atstovų tarpe turėta LB Krašto Valdybos pirm. J. Gaila, Jungtinio Pabaltiečių Komiteto pirm. dr. J. Genys, Vliko valdybos narys inž. V. Radzivanas, 'Americans for Simas' komiteto pirm. ir LB VRT narė Daiva Kezienė, buv. Pabaltijo Moterų Sąjungos pirm. Regina Žymantaitė, Helsinkio Europos Saugumo Konferencijos metu areštuotoji Eglė Žilionytė, Philadelphijos LB apylinkės pirm. arch. J. Stelmokas, Liet. Stud. S-gos CV pirm. Ged. Mikalauskas, vicepirm. Vyt. Jurgėla ir kt.

Nors galutiniai lankymo rezultatai paaiškės Kongreso nariams įvykdžius duotus pažadus, tenka džiaugtis JAV LB sekingumu į akciją įtraukti jaunąją mūsų kartą ir jos sugebėjimu surasti naujovišką priemonę birželinėms sukaktims atžymėti. Atsisakiusiems darbo dienos uždarbui mūsų atstovams ir darbu bei finansine parama prisidėjusiems vietovių bendruomeninim vienetams, nuoširdi padėka. Linkėtina ateityje panašų lankymą praveisti visu JAV mastu. (ag)

galės! Tuo tarpu, kada imame skaityti sovietinių maršalų atsiminimus iš šiaurinių fronto veiksmų, netgi nerandame 'Lietuviškos divizijos' pėdsakų, dargi išnašose. Rusai nenori dalintis pergalių vainikais su kažnokia mažumos divizija, kuriai buvo duotas "Lietuviškos divizijos" titulas, nors, kaip žinia, ten lietuvių buvo apie 10% viso sąstato. Iš Paleckio atsiminimų, viena tikrai tos divizijos 'snaiperė' (taiklioji šaulė) Marytė Kutraitė galėjusi iš pasalų išguldyti visą hitlerininkų armiją. Nebuvęs fronte Paleckis ir nesuranda daugiau lietuviškų pavardžių 'Lietuviškoje divizijoje'.

Už tat Salomėja Nėris, Liudas Gira, Antanas Venclova, Jonas Marcinkevičius. Ir E. Mieželaitis, ir V. Mozoriūnas, ir V. Reimeris, ir J. Šimkus ir J. Banaitis – leido kitas salves. Tai buvo grafomaniškasis eilavimo potvynis. Šie rašto žmonės, saugiai tupėdami tolumoje užfrontėje, netgi prie Uralo, pilte pylė 'šlovinius' už pergalės, raginimus 'Lietuvą išlaisvinti'. J. Paleckis rašo apie tai apsu-komis, nepajėgdamas įrodyti, kad lietuviškai eiliuoja kvislingai išlieję savo kraują (bent lašą) karo veiksmuose. Anaip tol, visa ši gėgė šauniai atbaliavodavo pergalės savo pokylėliuose. J. Paleckis skaičiuoja tokius užfrontės baliuninkus. Jų čia buvo daugiau, kaip sovietinių karo veiksmų fronte. Vyrai, mat, gudrūs, nosies kur nereikia nekiša. Čerka gi ne šrapnelė. Baliavodavo: profesorius J. Kriščiūnas, miškininkas A. Kvedaras, J. Žiugžda, V. Girdzi-jauskas, A. Venclova, A. Gričius, M. Juncas-Kučinskas, Antanas Sniečkus, Mečys Gedvilas (Literatūra ir menas Nr. 19).

Tuo tarpu fronte B. Fogelevičius redagavo lietuvių kalba laikraštį 'Už Tarybų Lietuvą'. Tai itin būdinga, kad tokį laikraštį redaguoti pavedė turtingo kauniškio vertėivos, parke-to fabriko sav. sūnui B. Fogelevičiui. Šis jaunas Kauno žydelis, Kaune veikė kompartiniame pogrindyje, o tėvelis jam mokėjo kišenpinigių, po 1000 litų mėnesiui. Savo laiku, kada B. Fogelevičius sugavo, apie tokį bolševikinį 'bednioką' plačiai rašė Kauno spauda. 'Sekmadienis' idėjo ir portreta.

Tad, būdinga, kad bolševikai neleido šio pabėgėliško 'elito' fronto ugnį. Juos palaikė 'komunizmo statybai' iš naujo okupuotoje Lietuvos teritorijoje. Jie buvo reikalingi sovietinei propagan-

dai. Taip ir buvo. Ok. Lietuvoje už jų nugarų pastatė 'pavaduotojus' rusus, kurie 'kryptingai' rikiavo šio importo darbus: spaudoje, redakcijose, universitete, administracijoje. Sovietai buvo pamatė, kad apie Staliną rašantieji eiliuotojai-grafomanai B. Kirstukas, J. Bitaitis, V. Valaitis, Š. Jochelis ir M. Gluchas, karštai išokę fronte ordinų medžioti, bematant buvo kulkosvydžių išskinti. Tai buvo pamoka. Ir vyresnį pabėgėlišką elitą, iššvaistę po sovietinės valstybės plotus, šiaip taip maitino, laikė 'komunizmo statybos' reikalui.

Šitą Maskvos politiką J. Paleckis atidengia savo 'memuaruose'. Tai jis išplepa Maskvą beslovindamas. Gal būt, knygos redakcijose šis išsiplėpėjimo punktas nepraeis pro cenzorius. Tai jokia naujiena sovietinių 'istorinių' knygų leidyboje.

J. Paleckio atsiminimai yra tipingo sovietinio režimo lepūnėlio atsiminimai. Matyti, kad jis nematė to baisaus vargo, kurį išgyveno karo metu eiliniai sovietiniai pavaldiniai. Koks sunkus buvo tas laikas, dabar liudija mums dargi ir sovietinių rašytojų kūriniai, vargais ne galais, pro cenzūrą, prakišę dalelę tikrovės, pav. Dudincevas.

Tuo tarpu mūsų kvislingų pirmūno 'memuaruose', kur jis bepažvelgs, visur buvo heroizmas, jokių galvasopių dėl skurdo, vargų, badmiriavimo ir politinės priežiūros siautėjimo. Tai yra grynas melas ir istorijos klastavimas.

Ką veikė Justas Paleckis karo metu?

Jam buvo pavesta saugioje užfrontėje dalinti "ordinus ir vyriausybinius apdovanojimus". Per vieną dieną jis tokių išdalindavo per 220. Apdovanotųjų skaičiuje buvo ir Liudas Gira. J. Paleckis, taip pat, vedė maskviečių pergalių saliu-tų" kroniką. Taip, Charkovą iš hilterininkų atėmus, prie Kremiaus iššauta 12 salvių iš 224 pabūklų. Bestebėdamas virš Kremiaus sprogs-tančius fejerverkus Justas Paleckis, "pagautas svaiginančio reginio" sueiliavo: Šis vakaras tą dieną pranašauja, Salutais kai garsėsi, Lietuva, Kai švėsi žalgirį, šlovingą, naują, Kai džiaugsis su tavimi didi Maskva.

Kad tik Maskva džiaugtųsi! -- toks J. Paleckio 'memuarų' motto. (zž.)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

JAV ir Sovietija

(Atkelta iš 1 psl.)

Tą atsiminė, gal galime pateisinti ir tuos Washingtono politikus, kurie siekia atlydžio su sovietais, nes alternatyva yra karas, o kariauti su 'sovietais' amerikiečiai lygiai tiek pat nori kaip ir lietuviai. Juk šiaip ar taip politika yra galimybų išnaudojimo menas, o ne kalbos. Konkretų tam pavyzdį davė Kissingeris, sumažindamas sovietų įtaką Artimuosiuose Rytuose. Bet dėl to nei jis, nei Nixonas nesigiria. Atvirkščiai, Kissingeris nepraleidžia nei vienos progos nepaminėjęs, kad sovietai turi didelių ir teisėtų interesų toje srityje, į kuriuos amerikiečiai turi atsižvelgti.

"Jūs turite žinoti, -- rašė jau 1513 m. Machiavelli -- kad kovoti galima dvejopai ... reikia būti lape ir liūtu".

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINA**

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

MŪSIŠKIAI UŽSIENIUOSE

Carinėje Rusijoje buvo žinomas humoristas Leikinas. Nežinia, ar tai buvo slapyvardis, ar tikras vardas – bet tą Leikina ir dabar retkarčiais prisimena rusiškose išeivijos leidiniuose. Humoristo pašaipų liekanos neužgesta, neišnyksta iš jų žurnalistinės apyvartos. Štai ir mes, lietuviai, galime prisiminti seną rusų feljetonistą.

Prisimename tą Leikiną skaitydami Juozo Nekrošiaus kelionių „aprašus“ 'Literatūra ir menas' skiltyse ir Viliaus Baltrėno 'reportažus' 'Gimtojo krašto' puslapiuose. Vieno ir kito sovietinių keliauninkų rašiniai skirti ispūdziams, kurių jie prisirinko po Ameriką bekliaudami. Savo laiku tokių 'ispūdžių' gausiai pabėrė rusai Petrov – Ilf kelionės knygos 'Vienaaukštė Amerika'. Tai nebuvo šmeižtų rinkinys, bet pokštų ir kontrastų knyga. Ilfas, humoristas, nebuvo mūsų sovietinių tautiečių pavyzdys.

Kelionių pokštų pilnas Mark Twain, rašęs apie Šveicariją. Jis kaltino šveicariškus reklaminius prospektus, žadėjusius nuostabių reginių ir saulėtekį Alpėse. Visą ankstų rytą praleido rašytojas prie lango, bet tekančios saulės neišvydo. Mat ... Mark Twain sumaišė pasaulio šalis. Jis stebėjo, saulėtekio belaukdamas, vakarų skliautus. Ir Twain nebuvo čia pavyzdys.

Tačiau Leikino knyga, "M ūsiškiai užsieniuose" nuostabiai sutampa su Nekrošiaus-Baltrėno reportažais. Kad skaitytojai turėtų daugiau pasitikėjimo: vienas ir kitas keliauninkas nuolat traukia pasakoti kitų asmenų pavardes. Tuo jie patvirtina turistinę grupės dalyvius ir kvailą padėti. Pavyzdžiui: tvirtina, kad į čelisto Jurgio Fledžinskio kambarį, viešbutyje, naktį, įsiveržęs policininkas! Nekrošius tvirtina, kad ALT ir VLIKas gausiai moka dolerius už 'vadavimo darbą'. Retai imanoma tiek daug kvailių su dėti į tiek mažai eilučių!

Vilius Baltrėnas operuoja buv. dipukų pavardėmis. Šie, aišku, gali ir užginčyti niekus, protestuoti prie jų vardų tasmą antiamerikinei propagandai.

Štai agronomas Butkevičius nukeikia Amerikos adresu: jau nesėja, duona brangi! Visai neįleidžia turistų Amerikos fabrikų pažūrėti. Matyti 'kapitalistai nenori smalsaus pašaliečio', samprotauja turistai. (Kaip žinia, Amerikoje ir Pentagone kiekvienas turistą yra "welcome".)

Juokingai atrodo Viliaus Baltrėno atpasakotas nuotykiškas su, kaip jis dėsto, 'tautiečių Čerkeliūnu'. Šis tautietis nuvedė turistus į baldų krautuvę, kur tikėtai architektai baldus pirkti. Jei gu pirkėjas neturės tokioje baldų krautuvėje architekto savo palydovu, tokiam klientui ir baldų neparduos! – ("Gimtas kraštas", Nr. 19).

Bet ir toje fantastiškoje

krautuvėje, kur turistai lankėsi architekto Čerkeliūno lydimi, netvarka! Nėra... rūbams spintų! Amerikonai, dėsto, Vilius Baltrėnas, rūbus kabina kambary nišose! Bendrai gi – amerikoniškų baldų stilius "nėra gražus".

Baltrėnui nepatiko reklamų gausa. Nepatiko, kad kiekvienai prekei idėti amerikoniškai atitinkamo dydžio maišelius...

Daug matė keistenybių Amerikoje Vilius Baltrėnas. Bet grįžkime prie carų humoristo Leikino knygos "M ūsiškiai užsieniuose". Leikinas rašė apie rusus, keliaujančius po Paryžių su prancūzų kalbos žodynėliu rankose. Prieina šie turistai prie buv. Magdalenos bažnyčios, kuri paversta muziejumi. Didžiulio pastato frontone: La Maison publique. Turistai slebezavoja žodynėlyje: La Maison – namas, publique – viešas.

Oho, sako turistai: kultūra! Matai kokie tie namai prancūzuose! O pas mus!... Juozui Nekrošiui ir Viliui Baltrėnui neužtenka kelionės įvertinti kompartinio vadovėlio. Keliautojas privalo turėti atviras akis ir platų nusimanymą. Kitaip – išeina iš kelionės reportažo 'La Maison publique'.

Marksistinis ūkininkavimas sugriuvo

Pasirodė, jog marksistinė – komunistinė žemės ūkio sistema netinka. Žemės ūkis nėra joks fabrikas, kuriame daug dalykų atlieka specialios mašinos žmogaus priežiūroje. Žemės ūkis yra labai sudėtinga įmonė maisto produktams gaminti. Ūkininkas turi žinoti ir matyti kiekvieną augalų rūšį, turi parinkti ir paruošti atskiroms kultūroms žemės plotus. Jis turi matyti, ko reikia jo pasėliams. Turi matyti, kokie kenkėjai ar piktžolės skverbiasi į jo žemės ūkio įmonę.

Jei žemė nepriklauso jam, jei derlius ne jo, tada ir meilės žemės ūkiui reikalams išblėsta.

Neseniai, "The Wall Street Journal" įžanginiame parašė, kad Fidel Castro, Kubos diktatorius, pranešė kad jis žemės ūkio politikos kursą pakeis, t.y. žemės ūkio valdymą paves ar leis privatiems ūkininkams tvarkyti. Švėsdamas 15 metų komunistinio režimo sukurtą, Castro užtikrina smulkiuosius privačius žemės savininkus, kad jų 'teisės, troškimai ir interesai' bus respektuojami dėl naujo žemės tvarkymo būdo.

Kitaip tariant, kai kolektyvinis žemės ūkininkavimas nenusisekė, tikriau sakant, sugriuvo, tada jau Castro nusprendė grąžinti žemę buvusiems ūkininkams. Kuboje du trečdaliai žemės ūkių buvo valstybės kontrolėje, nes to reikalavo marksistai, tikėdami, jog žemės ūkis bus produktin-

1973 m. pradžioje istorijos veikalų apžvalgininkas, J. Hart, recenzavo Luis Bolen istorinę knygą "Ispanijos lemtingieji metai", kuri tik neseniai pateko į pasaulio knygynų lentynas. Ši recenzija buvo išspausdinta 'National Review' savaitraštyje. Šiame straipsnyje yra iškeliama trys svarbūs propagandiškai-istoriškai įvykiai: 1. JAV bombonešiai 1972 m. griaua Šiaurės Vietnamo upių užtvankas; 2. JAV vykdo Korejoje ir Kinijoje 1951 m. mikrobi- nį karą ir 3. Nacinės Vokietijos lėktuvai sunaikino 1937 m. 'ispanijos miestą Guernica'. Ir ką visi šie trys istoriškai propagandiški momentai turi bendro? Atsakymas tėra tik vienas: tokių įvykių visiškai nebūta ir jų platinimas per media tepadėjo niekam kitam, kaip tik komunistams.

PICASSO PAVEIKSLAS

Kiekvienas asmuo, kuris gali aplankyti New Yorko Moderniškojo Meno Muziejų, negali nepastebėti ten akis režiančio milžiniško didumo Picasso paveikslas: Guernica. Jame yra atvaizduoti užmušti ir sužaloti žmonės ir arkliai, vaizduojantieji naikinimo dievų pergale. Šis paveikslas pieštas ne spalvomis, bet juodu tušu ant baltos drobės. Kodėl? Gi tam, kad pavaizduoti liūdesį, nes juoda spalva yra gi gedulo ženklas. Gi įvairios spalvos šiam kūriniiui dar gali priduoti nors kiek gyvastingumo. Tačiau tai yra didžiulė gyvenimo ironija! Kaip vėliau iš šio straipsnio galima išitikinti tokio Guernicos sunaikinimo, kokiu ji atvaizdavo savo kūrinyje Picasso, visiškai nebūta.

Ir, jeigu kam tektų į šį muziejų užėiti kurią nors gražią popietę, tad greičiausiai, prie šio paveikslas rastų pradžios mokyklos klasę su savo mokytoja. Kaip tai

gesnis, jei tvarkys iš viršaus. Praktika parodė, kad žemės ūkio gamyba per marksistinę sistemą smarkiai sumažėjo, t.y. gaunama mažiau grūdų, vaisių, daržovių.

Kuboje, kaip ir kitur komunistų valdomuose kraštuose, buvo palikti 250,000 mažų privačių sklypelių ir, kurie, nežininto biurokratinių puldinėjimų ir priekaištavimų, pagamino 75% kavos, virš 80% tabako ir net tam tikrą kiekį cukraus. Laikraštis pastebi, jog be šių sklypininkų Kuba būtų šiandien dar blogesnėje ūkinėje būklėje.

Ar Castro tikrai pakeis žemės ūkio sistemą, ar jis nugalės Maskvos sprendimą, kad laikytusi marksizmo, ateitis parodys? Juk net ir pačioje Rusijoje pritaikė vadinamą Lenino naująją ekonominę politiką, leidžiant ūkininkams turėti mažus sklypelius, kurie išgelbėjo kraštą nuo ūkinės suirutės. Tik žiaurusis Stalinas išžudė milijonus Rusijos ūkininkų, ypač Ukrainoje.

Žemės ūkio politika ir pačioje Rusijoje kenčia tą marksistinės doktrinos nesėkmę. Kolektyviniuose ūkiuose yra lengviau valdyti žmones, nors žemės ūkiui ir kenkia. Ar Castro nugalės Maskvos spaudimą ir leis žemės ūkio reikalus tvarkyti ūkininkams, kurie galės naudotis ir žemės vaisiais. (am)

GUERNICA -- DIDŽIOJI APGAULĖ

BRONIUS AUŠROTAS

yra priimta, toks liaudies švietėjas pasakotų iš pseudo-istoriko Hugh Thomas knygos, 51-jo skyriaus aprašymo, "Ispanijos pilietinis karas"; ši knyga jau yra tiek išpildytusi, kad ji yra gavusi pusiau oficialų statusą mokslo įstaigose. Šie, dar nesužalotų sielų, kūrinių išgirstų iš savo mokytojų lūpų, kad "1937. iv.26. bažnyčių varpai pranešė mažo miestelio gyventojams ir mažžemiams ūkininkams apie artėjantį orinį užpuolimą. Tuoju po varpų paskutiniuo nuskambėjusio aidu, vokiečių bombonešiai banga po bangos pradėjo taip vadinamą 'terorinį oro puolimą' prieš nieko nekaltus gyventojus. Tuo būdu gimė moderniško amžiaus teroristinis terminas: Guernica".

Suprantama, kad ligi paskutinių dienų tai yra buvusi visuotinai priimta Geurnicos legenda. Tačiau L. Bolin knygoje "Ispanijos lemtingieji metai" yra pateikta ganėtinai įrodymų, kad Guernicos legenda yra bolševikinis išmislis. Gi tokio tariamo teroristinio orinio puolimo visiškai nebūta ir jis buvo išgalvotas jausmų istorijai sukurti!

GUERNICA NEBUVO MAŽAS MIESTELIS.

Pirmoje eilėje yra būtina pabrėžti, kad Guernica nebuvo tik taip sau mažas miestelis: jis su visa apylinkė sudarė Bilbao uosto priekinę gynybos liniją. Dar svarbiau: šio 'mažo miestelio' priemiesčiuose buvo ginklavimosi įmonės, gaminusios respublikonų armijai šaudmenis ir patrankas. Be to, Guernica buvo geležinkelio mazgas, bei divizijos štabo būstinė. Karo metu jis buvo svarbus centras, skirstęs atsarginius į pirmąsias fronto linijas. Žinoma, visi šie taikiniai nebuvo pačiame mieste. Taigi, kai būdavo bombarduojama, tada bombos krisdavo ant taikinių, bet pats miestas likdavo sveikas.

Tačiau, Guernica buvo totališkai sunaikinta! Tad kas gi atsitiko su Guernicos namais ir gatvėmis? Gi kai Franco armija užėmė šį miestą jis buvo visiškai sunaikintas. Pirmą kartą po Ispanijos pilietinio karo istorikas Bolin perspausdina nacionalistų karo vadų pranešimus, artėjusius prie Guernica miesto. Kaip istorinis įrodymas šie pranešimai turi nepaprastą svorį, nes:

1) Jie nebuvo numatyti skelbti viešumai, bet tik tos karo srities vadų informacijoms. Taigi šie pranešimai nebuvo skirti propagandai ar apgaulei, bet buvo absoliutiškai tikslūs. Kas svarbiausia, kad tik dabar jie išvydo dienos šviesą ir

2) Šie dokumentai yra atviri tikrintojų akims ir kritikai.

LIUDININKŲ PARODYMAI

Galima būtų kelti klausimą: ką gi svarbaus tie Bolin dokumentai atidengia? Gi svarbiausia, kad Guernica nebuvo taip sau mažas miestelis, atviras neginamas taškas, bet įtvirtintas ir atkakliai ginamas. Fronto raportuose pranešama apie užmuštus ir sužeistus nacionalistų armijos karius bei apie priešų belaisvių paėmimą: "Mūsų nuostoliai siekė 8 užmuštus ir 60 sužeistų. Aštuoni baskų ir du batalijonai iš Santanderno gynė Guernica. Mes paėmėme 300

priešo belaisvių ir dezertyrų".

Po trijų dienų, po to tariamo Guernicos terorinio su bombardavimo, nacionalistų daliniai įžengė į miestą. Jie, tiesą pasakius, rado šią vietovę visiškai sunaikintą; tačiau, kas labai svarbu istorikui, istorinis "Guernicos Medis", visą laiką tampa rišamas su baskų laisvėmis, buvo visiškai nepaliestas, nors aplink jį visi buvusieji pastatai buvo sunaikinti! Suprantama, kad toks paminklas neliktų sveikutėlis masiškų orinių puolimų pasekoje.

Tad kyla logiškas klausimas: kas gi tikrumoje sunaikino nekarinio pobūdžio miestą? Štai tik dabar skelbiamame fronto raporte iš 1937. iv.28 yra sakoma: "Mūsų kariai skuba užimti miestą. Jiems jau yra žinoma, kad priešas jį apleido kriminališkai jį sunaikinęs, tik tam, kad apkaltintų nacionalistų dalinius už jo sugri-

vimą; kad, būk tai, mūsų lėktuvai jį sunaikinę puldami iš oro. Tačiau, kas yra tikrai nuostabu, kad Guernicoje nėra aviacijos bombų sprogimų duobių".

Virš minimą Šiaurinio Fronto Štabo pranešimą taip pat patvirtina sekantys liudininkų parodymai: "Baskų pabėgėliai peržengė mūsų fronto linijas pasakojo apie pasibaisėtiną Guernica tragediją: miestas buvo tyčiomis raudonųjų dalinių sudegintas, tuo metu, kai Franco kariuomenė tebuvo vos 10 mylių nuo šios vietovės. Gi mūsų karo lėktuvai dėl nenutrūkstamų rūkų ir lietaus negalėjo vykdyti fronto vadovybės jiems statomų reikalavimų".

KITI ĮRODYMAI

Guernicos sunaikinimo atvejuje esama dviejų tvirtinimų:

1) Kairieji rėkia, kad vokiečių lėktuvai bombomis sugriovė miestą;

2) Gi ispanų nacionalistai teigia, kad miesto gynėjai jį tyčiomis sudegino.

(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas SKIRPSTAS

• Kario nr. 4 yra Petro Butėno idomus straipsnis apie vakariečių aisių žemių gal labiausiai užmirštą Kulmo-Kalno sritį ir jos lietuviškumą nuo senovės. Straipsnyje tarp kitko ištartas ir toks priekaištas mums, jog – "svetimvardžiais Adalbertais ar Vaitiekais ir Brunonais ar Bonifacais ne vienas lietuvis savo vaikus automatiškai krikštijęs tebekrikštija, užmiršdami gražiausius, seniausius, skambiausius ir tikrai reikšmingus, prasmingus lietuviškuosius asmenvardžius - vardus ligi mūsų dienų kantriai ištvėmingai atėjusius iš žiliausių laikų". Iš tiesų mūsų dabar tokiam judriame ir daugialypame veikime kažkodėl savų vardų ypatingesnis gėrimas ir įtaigojimas savus naujagimius jais papuošti – pernelyg užmirštas. Pasigirsta šen ten retkarčiais vienišas balsas, kaip tyruose. Tačiau kai niekas iš vyresniųjų tvirtina neparemia, jauni tėvai gangreit pasiduoda pavėjui ir vaikus 'automatiškai tebekrikštija' tais Bonifacais ar Vaitiekais. O savas vardas yra itin žymus tautinis turtas žmogui.

• Yra girdėta net iš keleto lūpų tokia priežastis, kodėl mūsų jaunimui savų vardų kryptimi jokios rimtos paskatos neduodama. Girdi, gausiosios mūsų prieauglio organizacijos, kaip ateitininkai ir skautai, turi būtinus oficialius dvasios vadovus. O tie dvasios vadovai esą visai nenusiteikę už lietuviškus vardus, jiems kaip tik geriau patinka tarptautiniai. Girdi, gerai pamename, kai prieš 20-25 metus, iš Europos atvykus Amerikon, maždaug visi parapijų vadovai ir jų mokyklų mokytojos seselės net smarkiai kovojo prieš 'pagoniškus vardus' (taip tuomet buvo nemaža mūsų vaikų atkrikštyta iš Algio į Antaną, iš Birutės į Barborą ir tt.). Nors nuostabu, kad ne lietuviškų katalikų parapijų mokyklose ir, žinoma, viešosiose, lietuviški vardai buvo lygiai pagerbiami, t.y. neujami laukan. Dabar jau, atrodo, šiek tiek pažangos padaryta ir lietuviški vardai daugiau toleruojami. Taip ir jaunimo org-jų oficialūs dvasios vadovai laikosi neutraliai, bet ir ... neskatina lietuviškų vardų jiems ypatingesnės meilės neįaučia. Gal būt, esą tas neutralumas yra panašus, kaip Kazimierinių kapinių vadovybės lietuviškiems dalykams. Taip čia glūdi ir lemiantis veiksnys, jog mūsų jaunos poros neįaučia prisirišimo prie lietuviškųjų asmenvardžių ir pagaili to "gražiausio, skambiausio prasmingo vardo" savo vaikams.

• Vaikams knygelių, aciū Dievui, vis dar išeina naujų, nors šviet. vadovai yra nukreipę akis jų į okup. Lietuvos leidinius ir mažiems rašytis čia nebeskatina, vien paaugliams skiria konkursą su gražia suma (ir sulaukia gerų rezultatų). Ypač pradžiuojama naujas autorius. Tokia yra Ona Mikailaitė išleidusi 'Pupucio pasauliuką'. Pasakojimai lengva kalba parašyti, turinys vaikiškas – tikrai tinka mažesniems paskaitinėti. Išleista nors be ypatingų pretenzijų, bet gražiai, su piešiniais, didoko formato, šviesios išvaizdos. Žodžiu, knygėlė piktina saviems, o ir dovanoms bet kuria proga.

Maloniai pastebėtina povatikaninės politikos teigiama pasekmė: vienuolė jau rašosi savo pavardę! Ligi šiol būdavo visiškai nuasmeninimas vienuolijoje, net tik nuosavos pavardės, bet net ir švento krikštavardžio reikėjo visiškai atsisądėti. Tai būdavo gana neįaukus ispūdis, kad Dievo vardui turi išsiginoti savo prigimtų dalykų, savo tėvų. Štai, dabar mirė viena iš Kazimieriečių vienuolijos steigėjų, Judyta Dvaranauskaitė. Tai buvo ideali mergina, gryna lietuvė, kuri lietuviškam mergaičių auklėjimui svetur ilgą gyvenimą paaukojo, tačiau vardą turėjo nešioti svetimą: Immaculata. Dar tame pačiame vienuolyne yra gabi lietuvaitė dailininkė, tik pagal ankstesnę tvarką – vardu Mercedes. Nebent ji siekia daugiau pripažinimo amerikiečių sluoksniuose, bet, mūsų dailės parodose dalyvaudama, šiltesnio jausmo susilauktų savo tikru lietuvišku vardu.

GUERNICA — DIDŽIOJI APGAULĖ

(Atkelta iš 3 psl.)

Kaip bešališkam istorikui derėtų ši reikalaujanti išaiškinti? Žinoma, jam tektų išstudijuoti miesto sunaikinimo pobūdį. Gi yra absoliutiškai žinoma, kad miesto išsprogimas dinamitu ir sudegimas ir bombardavimas iš oro palieka visiškai skirtingas sunaikinimo pasekmes.

Havas (prancūzų) žinių agentūros, Times dienraščio ir kitų Europos didžiųjų laikraščių korespondentai - atstovai yra neabejotinai patvirtinę, kad Guernica nebuvusi sugriauta orinių puolimų, bet sunaikinta gaisro ir dinamito. Niekur, visame mieste nebuvo rasta orinių puolimų pėdsakų ir likę sudegę namai neturi bombardavimo žaidžių. Bombų lietus ant taikinių sugriautų ištisą miesto gatvę, bet jis skirtusi nuo sudeginimo ir sprogdinimo. Guernicos gatvės neturi orinių puolimų pasekmių. Taigi, pagal liudininkus, miesto sunaikinimo charakteris nesutampa su orinių puolimų rezultatais, bet yra aiškus dinaminis sprogdinimų ir deginimo vaisius, tvirtina istorijos tyrinėtojai.

Ar Ispanijos pilietiniame kare yra buvę daugiau panašaus pobūdžio miestų sunaikinimų? Taip. Elibar miestas, taip pat buvęs Bilbao gynybos sistemoje yra patyręs panašų likimą. Įvykio pradžioje apie Eibar sunaikinimą nebuvo dar taip garsiai reikiama, kaip kad apie Guernicą; ir tik kada Guernica 'sunaikinimas' buvo nepaprastai išgarsintas bolševikinės ir jiems tarnavusios liberalinės medijos, tada pradėti garsinti ir Eibar sunaikinimas. Tariamieji liudininkai teigė, kad "Eibar buvo lygiai taip pat sugriautas, kaip ir Guernica". Ir tai yra tikra tiesa.

L. Bolin teigia, kad karo eigoje jau niekas neabejojo, jog visa Bilbao gynybos sistema privalės greit sugriūti, tad ir nacionalistų karo vadovybei nebuvo jokio kariško būtinumo tuos miestus griauti. Žinoma, siekiant išgarsinti Guernica 'teroristinį sugriovimą' buvo norima nukreipti visuomenės dėmesį nuo netrukus įvyksiančio Bilbao uostų (laiba svarbus Atlanto pakraštėje) paėmimo ir šiaurinio fronto visiškio sugriuvimo.

MELO IR APGAULĖS ŠEDEVRAS

Pagal L. Bolin, Guernica terorinis puolimas iš oro yra ne kas kita, kaip išmisas - mitas. Kodėl gi šis melagingas teigimas buvo priimtas už tiesą?

Arthur Koestler, dirbęs Kominternio propagandos mašinai, sako, kad tiesa, pati privalo gintis nuo išradimų meluotojų. Išmisų ir išgalvotų dalykų nereikia įrodinėti, tuo tarpu kai istoriui ribojasi vien tik faktais. Puikiai suregtas melas dažnai būna patrauklesnis už faktus. Melaginga netiesa dažnai geriau veikia į žmogaus jausmus, negu tikrovė.

L. Bolin mano, kad Guernicos mitą sukūrė Paryžiuje, kur ir buvo derinama viso su Guernica 'pabaisingų scenų' sugalvota bolševikinė propaganda. "Respublikonai savo pralaimėjimus Bilbao fronte atsakė 'Guernicos priešpuoliais'. Visas incidentas buvo puikiai manipuluojamas ir jam išgarsinti buvo išleista milijoniškos (tuo metu) pinigų sumos užsienio. Botteau, Havas žinių agentūros korespondentas nacionalistų fronte, sužinojo iš savo centro, kad respu-

blikonų vyriausybė Paryžiuje yra išleidusi vien Guernicos mito išpropagavimui virš 600,000 anglišku svarų!

Cia tenka priminti, kad Paryžiuje nuo 1922 m. pasaulinei komunistų propagandai vadovavo ne kas kitas, bet išymusis Willi Munzenberg, apie kurį Hugh Thomas taip atsiliepė: "puikioje vokiečių komunisto W. Munzenbergo vadovybėje dirbusi Kominternio Vakarų Europos sekcija atstovavo ir Ispanijos respublikonų reikalus, stengdamosi suniekti Ispanijos fašistus".

Apie tą patį W. Munzenberg, rašytojas Arthur Koestler savo knygoje 'Nematomas raštas' taip atestavo: "Willi yra buvusi pilkoji eminencija, organizavusi antifasistinius kryžiaus karus. Jis yra buvęs lyg tas magikas galėjęs sušaukti kongresus, susirinkimus, sudaryti komitetus, lyg kad jis būtų triušius traukęs iš skrybėlės". Ir jo suorganizuoti Amsterdame 'Taikos suvažiavimai prieš karą ir fašizmą' labai tampriai surišti su Guernicos propaganda. Ir ne kas kitas kaip prancūzų rašytojas Henri Barbusse tuose suvažiavimuose vaidino tokį pat vaidmenį, kaip kad tapytojas Picasso, nupiešęs Guernica paveikslą, kabantį NYC, Moderniško Meno Muziejuje.

Mes, kovojantieji už savo tėvynės išlaisvinimą, taip pat galėtume šį tą pasimokyti iš šios istorinės apybraižos.

Mes žinome, kad 1937 m. bolševikai išgalvojo Guernicą, kad 1951 m. jie taip pat išgalvojo mikrobinį karą Korejos karo metu ir jie taip pat nepašyktėjo pinigų gėdijai medijai išgarsinti š. Vietnamo upių užtvankų bombardavimus 1972 m. Mes taip pat puikiai žinome, kad tie patys bolševikai skelbė pasauliui, kad "1940 m. ne tik mūsų Tėvynė, bet visas Pabaltijys 'savaonoriškai' įsijungė į SSSR tautų šeimą. Tai yra taip pat vienas iš tų melo neįtikėtinų šedevrų. Ir kuo nuostabesnis melas, tuo daugiau atsiranda nenusimančių šiuose reikaluose, kurie linke tikėti.

Kada tik mes turėsime progą, o ypač Birželio Trėmimų metines minint priminkime kokius baisius melus sovietai yra sukūrę, kad laimėtų palankumą jų taktikos dar nepažįstančių asmenų. Ar šiandien mes gyvename detente ar kitokio vardo dienas neužmirškime vieno: Lietuva yra pavergta sovietų.

Karinis biudžetas sudėtas minimalumo ribose. Tai 'marinal chance' biudžetas, kas reiškia rizikingiausias priartėjimas prie būtinumo, minimaliausia galimybė sugebėti apsiginti karui kilus. Biudžeto suma - aštuoniasdešimt penki milijonai aštuoni šimtai milijonų dolerių. Ši, sąmonė svaiginanti suma, neva minimaliausiai apsaugos Amerikos išlikimą, neleis jai susverdėti konflikto metu. Biudžetas paremtas karinės defensyvos prielaidomis. Vietnamo karas įveisė defetistinių, priešmilitarinių nuotaikų ir dabar kiekvienas kėslas didinti karinį biudžetą laikomas imperialistiniai - militaristiniu išsišokimu. Šita taktika manyti bendrą valstybės biudžetą, kur lengvai istengiami skirti šimtas penkiasdešimt milijonų dolerių 'Human Resources' reikalams, t.y. nepasisekusių piliečių gyvenimo sąlygoms gerinti, tuo tarpu dėl kiekvieno milijono valstybės išlikimo reikalui, dunda priešingų pareiškimų kanonados iš Kongreso tribūnų. Tokia jau mada: galima skirti milijonus dangoraižiams statyti, kur gyvens tam tikrą laiką (kol sunaikins) neproduktyvus valstybės gyventojų elementas, ir ant pirštų skaičiuos raketas, kurios galės atmušti prieš raketas, nutaikytas į gyvybinius Amerikos punktus! Ir tai mes minime ne dėl nusištatymo prieš 'Human Resources' teoriją, bet dėl netinkamo tos teorijos aplikacijos valstybės tvarkymosi.

Panaikinus privalomą karo tarnybą, kariniai kadrai daugiau apmokami. Papildomai jiems atlyginimą tenka imti iš ginklų gerinimo fondų. Net 55% biudžeto nueina dabar personaui išlaikyti, ginklų netobulinant, ginklus sendinant. Tuo tarpu Sovietų Sąjunga turi privalomą karo tarnybą, išleidžia personalui tik 25% savo biudžeto. Tai suteikia jiems, pagal ameriką skaičiavimą, lengvai investuoti į ginklų tobulinimą ekstra dvidešimt penkis milijonus dolerių. Nuo 1968 metų JAV apkarpė kariuomenę 50% ir laivyną 45% kadrinių jėgų. Einant į SALT I konferenciją Amerika jau savanoriai įvykdė ginklų limitaciją. SALT I reikalavimai sustabdė bet kokią kukliausią iniciatyvą senuosius ginklus keisti moderniais. Kadru ir ginklų judėjimas nėra rikiuojamas būtinumu, bet taikymosi prie biudžetinių avansų. Žmonių išrinktiniai Senate ir Kongrese mieliau kalba apie mokesčių mokėtojų tausojimą, visiškai bijo pra-

kalbėti apie išlaidas valstybės saugumui užtikrinti. Tai irgi įdomi protagonistinė mada. Tai yra ir savotiškas plyšys tarp rinkėjų ir istatymdavėjų, nes didesnė rinkėjų dalis absoliučiai nepritaria 'Human Resources' išlaidų hipertrofijai, kam tarnauja šnekučiai atstovai.

Karinio tvarkymosi būdas nepagal būtinumą, bet pagal asignuotą biudžetinio minimumo lėšas, tragiškai užtikrina karinį ameriką nepajėgumą staigaus militarinio konflikto akivaizdoje. "Mes neturėsime ginklų, kada jų prireiks", pareiškia 'Washington Report', Nr. WR 74-4 "Mūsų ginklai bus pasenę, mes neturėsime pakankamo ginklų kiekio".

SLAT I susitarimas pasirašytas Maskvoje 1972 metais gegužės mėnesį. Tas susitarimas nustatė ribas, iki kurių galima tam tikrų ginklų gamyba ateityje; per penkerius metus susitarimą pasirašius. Kaip matėme, sovietai vykusiai 'išaiškino' ginklų terminologijos spragas. Neįmanoma, ir netikslingu, plačiam skaitytojui skirtame rašinyje linksniuoti nepaprastai komplikotų ginklų detalizaciją. Kalba eina apie 'skraidančiųjų bombų' (Ballistic Missiles) arsenalus. Tai raketos ir sprogmenų junginys. Vieni tokie ginklai laidomi nuo žemės, iš specialių stočių; kiti iš povandeninių laivų; tretieji atmuša sutikdami atakuojančias raketas stratosferoje. Greta tos technikos stebuklų aukštybes pasiekusių raketų, veikia milžiniškas radarinių sekimų aparatas. Labai suprantame po vaizdyje galime imti senuosius vokiškus V-1 ir V-2. Iš tos sėklos išsivystė modernūs ir pragariškos reikšmės Ballistic Missiles naikinant žiedas. Naikinamoji šių raketų galia - branduolinis sprogimas. Vokiškieji V-1 ir V-2 naikino namus, dabartiniai ICBM, SLBM, MIRV, MRV, naikina miestus! Sprogimų radiacija pavers ilgam laikui išstisą sritį negyvenamomis dykynėmis.

Tokioje atmosferoje JAV ir parengia karinį biudžetą minimalumo ribose. Tai MAD!

SOVIETŲ SĄJUNGOS KARINIO PAJĖGUMO ŠKICAS

Kaip minėta po SALT I konferencijos sovietų ginklavimasis smarkiai pažengė pirmyn. Buvo išstulbintos ICBM (Intercontinental ballistic missiles) raketos. Buvo pagerintas raketų taiklumas. Bendras laidymo stūmis pakeltas nuo buvusio 7 milijonų svarų į 12 milijonų svarų. Tai reiškia naikinanamosios raketų galios stiprinimą. Raketų laidymo stotys buvo pagrindinai perorganizuotos, išstulbintas raketos valdymas erdvėje. Į puolamojo ginklo lauką įvestos labai tobulos MIRV raketos. Perstatytos laidymo platformos, (new-type silos) raketų slėptuvės prietaikytos galingesnių sviedinių reikalams, radosi greitai vežiojamųjų raketų stotys. Apie 300 raketų išdėstyta taip kad iš tų punktų paleistos raketos pasiektų strategines amerikinių TRIAD raketų saugyklas (silos) ir jas sunaikinti prieš jos pradėtų veikti.

Nesustabdė SALT I sovietinių raketų tobulinimo - raketų, kurios laidomos iš povandeninių laivų. Tos SLBM (Submarine launched ballistic missiles) raketos turi didžiules galimybes veikti iš apgynimo nenumatyt-

tų pozicijų. Siam reikalui Sovietų sąjungoje suplanuotas naujas atominių povandeninių laivų tipas. Trys tokie submarinai jau pastatyti, apginkluoti, nardo pasaulio vandenynuose. SLBM raketų skrydžio nuotolis siekia 4000 mylių. Tai reiškia, kad mūsų planetoje nebėra punkto, kurio nepasiektų ir nesunaikintų atominės galios raketos, paleistos iš atominių sovietinių submarinų.

Sovietai skuba pastatyti devynioliką atominių, raketomis ginkluotų povandeninių laivų, tuo paversdami JAV militariniu ... nykštu! Per pastaruosius metus sovietai pagamino 110 raketų, skirtų povandeninių laivų arsenalui. Pagal amerikinius skaičiavimus dabar tokių raketų sovietai gali turėti 660.

Amerika turi naujos Trident raketos projektą. Ši, tobulesnė už esamas, raketa tegalės būti įtraukta į arsenalą... 1978 metais. Bet per tuos metus Sovietų Sąjunga nesustos gaminti ir tobulinti savo SLBM raketų. Ir šitaip Amerika visad vilksis SLBM raketų tobulinimo uodegoj.

Ypatingai pastebimas Amerikos snūduly (standstill) bombonešių gamyboje. Kitaip veikia sovietai. Visas jų dėmesys, ir laimėjimų viltys, sudėtas į naujo tipo lėktuvo konstrukciją. Tai 'The Backfire' bombonešis, galis pralenkti garso greitį. JAV Krašto apsaugos sekretoriaus aiškinime, kuris lydėjo karinio biudžeto projektą, nurodyta, kad Sovietų sąjunga dabar turi 25 tokių lėktuvų bombonešių. Palyginant su tuo, Amerika nepatbulino savo aviacijos, bet sekmingai ją ... sendina. Pas mus B-1 tipas neišėjo iš projekto stadijos. Šis, už garsą greitesnis bombonešis nepasirodys iki 1976 metų. Į operacijų fondą, po ilgų bandymų, jis tegalės būti įjungtas ne anksčiau 1980 metų.

Įdomu, kad sovietinis naujas viršgarsinis bombonešis, 'The Backfire', neįtrauktas į tarpkontinentinių ginklų rūši, kas pastato jį už SALT I nutarimų ribų, tuo tarpu to lėktuvo trasa yra 6,200 mylių. Amerikiniai B-47 ir B-58 bombonešiai, turį trumpesnę trasą, laikomi tarpkontinentiniais, jie įtraukti į SALT I draudimų sąrašus!

Šiuo metu strateginių bombonešių disproporcija labai išvaizdinga: JAV turi tokių 563, Sovietai - 865. Sovietų ginklavimosi programa, kurią jie išvystė po SALT I konferencijos, rodo, kad jie vykusiai išnaudojo visą sutarties teksto kamauistiką, ginklų vienetų skaičius maišydami su ginklo kokybės sąvoka. Gynimosi priemonių srityje, miestų apsaugos prasme, Amerika atrodė visiškai neginama prieš eventualią atominę ataką. Įvairių, labai specifinių pavadinimų gynimosi priemonių atrodė taip: gynimo priemonių ABM sovietai turi 64, JAV tokių visai neturi; Interceptorii JAV turi 532, Sovietai - 2600; SAM priemonių JAV turi 261, Sovietai - 9800.

Tai yra strateginio ginklavimosi asimetrija. Ši asimetrija, esant JAV minimalių ribų kariniam biudžetui, tolydžio didės. Už matomos ir susekamos skaičiais ir palyginimais asimetrijos, slypi nematomoji asimetrija. Tai sovietinių tobulinimų potencialas, jų technologinės mašinos posūkis į karinę industriją, jų misteriškas biudžetas,

kuriame suslepamos išlaidos militarinei galiai kurti. Šis kazuistinis triukas susekamas visur. Pav. Sovietiniai povandeniniai laivai, atominiai E klasės ir dizeliniai J ir W klasių, ne laikomi strateginių ginklų sąraše; bet gi - šie laivai bemačiant gali būti paversti SLBM raketų laidymo platformomis.

DESTYMA BEBAIGIANT

Šitoks, gana keistas, klausimas provokuojas, net nuogąsčius kelias paveikslas, nėra best-sellerio autoriaus fantazija, bet James R. Schlesingerio (Krašto apsaugos sekretoriaus) lydimoji prie karinio biudžeto aiškinamojo rašto turinys. Greta labai santūrių plačiosios komercinės spaudos aptarčių, 'Washington Report' skyrė tai temai visą aukščiau paminėtą laidą.

Dirvos skaitytojai turi žinoti faktų suvestinę ties demokratijos ir diktatūros sandūros arena. Kiekvienas problemos tyrinėtojas savaip gali priėti prognozių, kurios jį tenkintų. Kasžin, ar bendroje visumoje dviejų milžinų išlikimo (survival) problema taip jau tragiška, taip jau beviltiška? Didelis diplomatinio lauko operatyvumas kartais igauja netikėtus posūkius, švaistosi staigmenomis, pilnas zigzagų. Išlikimo mįslė turi savo inkarus ICBM ir SLBM arsenaluose ir politinių smegenyse. Kada smegenys blogi, raketos nenaudingos. Kada raketos blogos, karą gali laimėti smegenys. Tai karo istorijos faktai ir seno teoretiko Clausewitzo tezės.

Į visus SALT I sukurius gaiviai įsiveržė 'Jackson Amendment'. Pagal tą pasiūlą - papildinį JAV prezidentas negalės patvirtinti jokio susitarimo, kuris pastatytų JAV tarpkontinentines strategines pajėgas į žemesnę, lyginant su Sovietų Sąjungos karine galia, padėtį. Šis papildinys yra (The Jackson Amendment) aktyvi SALT II priežiūra ir, tam tikra prasme, kontrolė.

Kongresas priėmė šį papildinį. Kurioziškai atrodo, kad kai kurie Kongreso nariai, kurie balsavo už Jacksono papildinį, plačia burna kalbėjo už karinio biudžeto karpymus. Kaip tiksliai Jacksono papildinys ragina išlaikyti JAV ginklų kokybę bent lygioje su varžovu padėtyje.

Kas yra tikrieji varžovai? Tai mokslas ir technologija. To 'know-how' turto Amerika, tuo tarpu, turi neišsemiamus kiekius. Demokratinė valdymosi sistema neleidžia tačiau technologinių galimybių išnaudoti iki maksimumo ten, kur žmonių atstovai įtars 'Mokesčių mokėtojų pinigų švaistymą'. Diktatūrinėje sistemoje tos problemos visiškai nėra. Ar SALT II, kurio tendencijos amerikinių politikų jau atšifruojamos, turės lemiamos įtakos atečiai? Šitą parodys JAV 1976 metų karinis biudžetas ir aiškinamieji Pentagono raštai, ir komentarai.

FOREMAN

Working foremen for tool & die room. Must be an all around machinist and capable of handling problems.

Call FRANK FOX
216-883-5000 (46-52)

GENERAL FOREMAN OR PLANT SUPERINTENDENT To supervise small shop, weld fabricating and assembly, take charge. Aggressive individual only, able to attract good reliable personnel. Call S. R. Merriman, V. P., for interview, or send resume to: AQUA TECH INC., P.O. Box 1907, Cleveland, Ohio 44106. 216-231-1010. (46-48)

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/2% — 4 metų su \$10,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/4% — 1 metų su \$1,000, minimum.

Member F.S.L.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

KŪRYBA IR MOKSLAS

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GARBĖS TEISMO NUTARIMAS

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GARBĖS TEISMAS, – pirmininkas Bronius Nemickas ir teisėjai Jonas Genys ir Balys Vitkus, – remdamasis Garbės Teismo Taisyklių Papildymu 6-tuoju straipsniu, korespondenciniu būdu svarstė Cicero Apylinkės Valdybos 1974 m. sausio 30 d. raštu, pasirašytu valdybos pirmininko Andriaus JUŠKĖVIČIAUS ir pirmojo vicepirmininko Jono ŠVEDO, iškeltus klausimus ir

NUTARĖ

1. Lietuvių Bendruomenės įstatai turi atitikti Lietuvių Chartos principus,
2. Apylinkės lietuvių registracijos technikos nustatymas nėra Garbės Teismo kompetencijos dalykas,
3. Tautinio solidarumo įrašų mokėjimas yra vienas siektinų lietuvių bendruomenės tikslų, numatytų Lietuvių Chartos,
4. Apylinkės susirinkimas, kai jame dalyvauja mažiau negu pusė registruotų lietuvių, gali svarstyti tik tuos reikalus, kurie apylinkės lietuviams yra pranešami šaukiant susirinkimą valdybos siūlomoje darbotvarkėje,
5. Apylinkės Valdybos nariai, kol nėra pasibaigusi jų dviejų metų kadencija, gali tik savo noru, o pareiškus nepasitikėjimą, turi iš valdybos pasitraukti.

MOTYVAI

1. Teismas neįžvelgia JAV Lietuvių Bendruomenės naujuosiuose įstatuose priešybę Lietuvių Chartos principams. Tiesa, naujųjų įstatų dviejose vietose eina kalba apie politiką: „JAV Lietuvių Bendruomenė... organizuoja politines... institucijas“ (6 str. a pastraipa) ir „LB Krašto Valdyba... organizuoja lietuvių ... politinę... veiklą ir ją vadovauja“ (32 str. c pastraipa). Ši įstatų naujovė, reikia manyti yra išsąskaita mūsų nūdienio visuomeninio darbo rungties įkarščio. Tačiau ši naujybė anaipol nepriešingauja Lietuvių Chartos principams.

Politika yra valstybės valdymo menas. Taigi plačiaja prasme jos apibrėžtin įeina visokiausia veikla, siekianti valdžios (galios) valstybėje ir valstybės tikslų įkūnijimo pagal vienokią ar kitokią programą, grindžiamą kokiais nors mąstysenos ir visuomenės politinės sąrangos dėsniais. Tokio loginio turinio politika yra galima tik savoje žemėje, kur randasi tauta, kur reikiama skirtinga politinė misija, formuluojanti valstybės uždavinius (tikslus), bet jokių būdų ne svetur, kur nėra šių sąlygų. Mūsų sąlygomis politinės veiklos laukas yra labai mažas – jis susitraukia į laisvojo pasaulio lietuvių pastangas „padėti lietuvių tautai atgauti laisvę ir valstybinę nepriklausomybę“ (Įstatų 3 c pastraipa). Šios rūšies politikos (jei iš viso ją galima vadinti tokiu vardu), t.y. šia prasme suprantos politinės veiklos, Lietuvių Charta neužgina lietuvių bendruomenės, bet atvirkščiai skatina – „Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoją, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvą

valstybę“ (Lietuvių Chartos 6 str. 3-čias sakiny).

Ar buvo gyvas reikalas Jungtinių Amerikos Valstybių, kur kelios lietuvių organizacijos užsiima politine veikla, kur todėl tenka vadovautis bendradarbiavimo ir talkos, bet ne rungties dėsniais, – Lietuvių Bendruomenės įstatų papildyti pretenzingomis ir kiek provokuojančiomis tariamai politinėmis pastraipomis? – yra jau darbo tikslingumo klausimas, kurios nepriklauso Garbės Teismui. Apie Teismo nusistatymą organizacinio darbo tikslingumo atžvilgiu bus pasisakyta 2-rojo klausimo motyvuose.

2. Garbės Teismo kompetencija aiškiai aptaria Įstatų 50 str., pavesdamas jam tik šiuos dalykus: a) aiškinti įstatų ir taisyklių, (t.y. aiškinti jų teisėtumą), b) spresti lietuvių tarpusavio nesusipratimus, c) svarstyti rinkimų skundus ir d) tarti kitus įstatų numatytus klausimus (jų esama, berods, tik vieno, – būtent 9 str. numatyto bendruomenės teisių atėmimo). Kaip matyti įstatų Garbės Teismui, kaip teismui, ir pridera, paveda svarstyti, be lietuvių tarpusavio nesusipratimų ir rinkimų skundų, tik bendruomenės organų veiksmų teisėtumą, o tikslingumas paliekamas kitoms jos institucijoms. Taigi Garbės Teismas gali tik aiškinti teisės klausimus, pasisakyti dėl bendruomenės organų veiksmų teisėtumo, jei kas skųstųsi, bet neturi teisės priimti ar keisti teisinių nuostatų (žinoma, išskyrus bylosenos nuostatų), nei pats vykdyti jokios administracinės veiklos.

Apylinkės lietuvių registracija numatyta Įstatų 83 str. g pastraipos, yra tos rūšies veikla, kurioje tikslingumas vaidina žymų vaidmenį. Todėl ir registracijos tvarkos nustatymas, yra ne Garbės Teismo, bet kitų bendruomenės organų kompetencijos dalykas. Apylinkės lietuvių registracijos tvarkai nustatyti yra kompetenti Krašto Valdyba (Įstatų 32 str. c ir f pastraipos). Ji savo 1973 m. balandžio 28-29 d. sesijoje ir yra nustačiusi visą eilę būdų) pareiškimą raštu, b) solidarumo įrašų mokėjimą, c) tarybos rinkimuose dalyvavimą, d) apylinkės kortelėse įrašymą, e) rinkimų metu užsiregistravimą rinkiminių komisijose. Žinoma, kai kurie šie minimi būdai, gali būti netikslingi: išduoti nuostolingi, kaip nors neparankūs, rinkimą apsunkina, ar kuo kitu bendruomenei nelygi. Tačiau tautai yra jau nebe teisėtumo, bet tikslingumo dalykas, nepriklausantis Garbės Teismo kompetencijai. Teisėtumo ryškiai stokoja tačiau vienas tarybos nustatytųjų registracijos būdų, būtent – apylinkės kortelėse įrašymas. Lietuvių įrašymas apylinkės kortelėse be jo paties kokių nors būdų pareikšto noro negali sukurti jokių teisinių padarinių.

3. Lietuvių Chartos, kaip manifestinio dokumento, uždavinys yra kiek galint iškilmingiau ir įtikinamiau išsaugoti lietuvių bendruomenės pagrindinius tikslus, bet neformuluoti konkrečiais (visiškai tiksliais) teisės normomis. Taip Lietuvių Charta pirmoje eilėje yra lietuvių

bendruomenės pagrindinių tikslų deklaracija, bet ne veiklą tvarkančių teisės normų rinkinys. Ji priklauso deklaracinės (netobulos, be sankcijų; teisės sričiai. Kas be ko, Lietuvių Chartoje yra ir reguliuojamojo pobūdžio teisės normų. Tačiau ir jos anaipol nėra konkrečios (kartais net perdėtos, neįvykdomos): – „Niekas negali būti prievartaujamas savo ryši su tautine bendruomene nutraukti“ (1 str.): „Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada“ (2 str.): „Lietuvis kuria lietuvišką šeimą (4 str.): „Lietuvis organizuoja ir remia spausdintą lietuvišką žodį (9 str.): „... kiekvienas lietuvis moka nuolatinį tautinio solidarumo įnašą“ (11 str.) ir visa eilė kitų. Čia išvardintos teisinės normos yra su dideliu užsiprašymu –: jos rodo tik siektiną tikslą, bet praktiškai yra nepilnai (tik iš dalies) įvykdomos. Gyvenimo patirtis byloja: kur užsiprašom, ten paprastai esama ir nuolaidų. Kaip lietuvis, vedęs lenkę, ar lietuvis, ištekėjusi už žydo, santuokos faktas dar nepraranda lietuviškumo, taip pat ir lietuvis, nesumokėjęs „nuolatinio tautinio solidarumo įnašo“, dar nenutraukia savo ryšio su lietuviška bendruomene ir nenustoja bendruomenės teisiu, numatytų Įstatų 7 str., jei jis yra nustatyta tvarka apylinkėje registruotas. Tautinio solidarumo įrašų nuolatinis mokėjimas yra vienas iš nuolat siektinų, bet praktiškai niekadoms pilnai nepasiekiamų Lietuvių Chartos skelbiamų lietuvių bendruomenės tikslų.

4. Iš naujųjų įstatų kažin kaip yra iškritusi apylinkės susirinkimo (taip pat ir apygardos suvažiavimo) kvorumo aptartis. Ši įstatų klianda jau ima reikštis apylinkėse. Vėliau, kai apygardos pradės šaukti savo suvažiavimus, ji ir ten ims kelti rūpesčius. Kvorumo aptartis yra organizuoto jungtinio būtinis teisinis agrindas. Todėl Teismas, turėdamas galvoje būtiną kvorumo reikalingumą, ir remdamasis analogija (Įstatų 23 str.) nustatyto LB Tarybos sesijų kvorumų, mano, kad ši naujųjų įstatų spraga turėtų būti užkišta, pasikliaujant istorine jų interpretacija, senųjų įstatų numatytomis apylinkės susirinkimo (Sen. Įst. 13 str.) ir apygardos suvažiavimo (Sen. Įst. 28 str.) kvorumų aptartimis.

5. Naujieji įstatai (76 str. a pastraipa), siekdami daugiau vientisybės skyriaus valdyboje, nustato, kad kasmet pusė apylinkės valdybos narių būtų renkami dviejų metų kadencijai, bet nenumato kaip bus vykdomi rinkimai pereinamuoju metu. Turėjo būti numatyta, kad pirmieji nariai, sudarant apylinkės valdybą, pusė jos narių bus renkami tik vienerių metų kadencijai. Nesant tokio nuostato pačiuose įstatuose, visi valdybos nariai yra išrinkti dviejų metų kadencijai, nes skyriaus susirinkimas, neturėdamas tam teisėto pagrindo, negali dalies valdybos narių teisiu pats susiaurinti.

Siekiant kaip nors prisitaikinti prie naujųjų įstatų raidės pereinamuoju metu, galima naudotis vienu tokiu būdu:

a) po vienerių metų pusei skyriaus valdybos narių pasitraukti, kad susirinkimas galėtų jų vieton išrinkti kitus ar perrinkti tuos pačius asmenis,

DARBINGAS ŽURNALISTAS VLADAS BŪTĖNAS

LKMA premijos paskyrimo proga

Žurnalistas Vladas Būtėnas yra vienas iš rašytojų, kuris turi pagrindinį tikslą atvaizduoti visą tikrovę ir jos būdingus bruožus, kurie vyksta mūsų lietuviškoje visuomenėje. Jo pažvalga į lietuviškąjį išeivijos pasaulį yra pagrįsta duomenimis, kurie nieko bendro neturi su pojūčiais. Jis yra tiesioginis rašytojas: rašymo būdas ir jo kūryboje išsivystę igūdžiai, leidžia jam daugiau išgauti iš aprašomos vietovės duomenų. Aprašymas reiškinį vykstančių lietuvių nausėdijose yra jo rašymo norų polinkis. Ši rašymo kryptis pas jį vyrauja neatskiriama susijusi su turiniu, kuriame sutelkiama daugelio lietuviškų sanbūrių veikla. Visuose jo straipsniuose apybraiža išlieka jo rašymo stipriausiojo veiksnio: ryški ir vaizdinga.

Idomus jo knygų ir straipsnių rašymo būdas. Knyga jį visiškai užvaldo. Knygoje jis aprašo veikėjų būdą ir jų peolgius. Jis aprašo vidinį ir išorinį turinio vystymosi polėkį. Išryškina pačias žymiausias ir lemiamas aplinkybes. Iškelia jų svarbą ir patiekia skaitytojui.

Rašytojas ne visuomet laikosi bendrųjų grožinės literatūros nuostatų ir savo knygoje, jų beveik neišryškina. Reikšminga sau užduotimi laiko iškelti tai, kas skaitytoją sudomintų. Čia jis yra nepaprastai laisvas: aprašomąjį dalyką padaro pavyzdžiu, jį išryškina ir papildo. Veiksmas ir plėtra, tai pagrindinis Vlodo Būtėno tikslas, kuriuos jis savo knygoje bei rašiniuose konstatuoja. Rašo jis ne apie pavienius reiškinius ir šalutinius įvykius, bet išryškina jų priežastingumą. Vien tik sielotyra be veiksmo – jo ne domina. Ypatingai jo knygoje ir straipsniuose išryškėja rašytojo ir žurnalisto savybė: didingas pasakojimas, iškalbingumas ir lietuviškas atvaizdavimas bešališkai tikrovę ir jos tipingus bruožus. Skaitant Vlodo

b) burtų keliu lemti, kas po vienerių metų turi išeiti iš skyriaus valdybos,

c) pareikšti nepasitikėjimą pusei skyriaus valdybos narių, pasirėmus 82 str. nuostatais, jei nė vienu pirmųjų dviejų būdų negalima reikalo išrišti,

d) po vienerių metų, pasirėmus įstatų 84 str., papildomai pririnkti dar kitą tiek valdybos narių.

Tačiau paskutiniai du prie įstatų raidės prisitaikymo būdai (c ir d) nėra teiktini naudotis, nes tokiu atveju nepasitikėjimo pagrindas būtų tik formalinis (dirbtinis, netikras), o papildomas valdybos narių pririnkimas galėtų be jokio reikalo išplėsti apylinkės valdybą ir kartais net apsunkinti jos darbą.

Pasirašė: Br. Nemickas. 1974.V.8. B. Vitkus 5.20. 1974.

Pritariu nutarimams (1), (3), (4) ir (5). Laikau, kad teisinga Apylinkės narių registracijos pavedimas yra LB Garbės Teismo interesų ribose. J. Genys geg. 28, 1974.

Nuorašas tikras. Br. Nemickas, Pirmininkas, New Yorkas 1974.V.29 d.

Žurnalistas VLADAS BŪTĖNAS D. Vakarės nuotrauka

Būtėno knygas ir straipsnius, pasijunti, kad esi jo kieme, kuris aptvertas tvirta nepajudinama tvora.

Vladas Būtėnas susivokdamas ir atsižvelgdamas į mūsų laikų būdą, savo knygoje ir straipsniuose stengiasi savišku rašymu suteikti jam naują lietuvišką esmę, pavidalą ir būitį, todėl jo rašyba yra daugiau paprastai. Šalia šių dienų susivokimo yra puikus panaudojimas igūdžio valdyti plunksną. Jis savo straipsniuose stengiasi užrašyti lietuvišką gyvenimą ir veikimą, kaip judesį. Rašytojas vaizduodamas šį judesį sugeba perteikti tikrąjį lietuvių nausėdijų gyvenimo padėtį. Šiuo rašymo būdu jis laimi savitai puikią įvykių visumą.

Vlodo Būtėno rašymo sandrai ir jos būdai turėjo didelės įtakos kovos prieš Lietuvos okupantus. Šiandien jis pastoviai kas savaitę rašo apie lietuvišką visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą Dirvoje ir Tėviškės Žiburiuose. Labiausiai pagarsėjo savo dviejų tomų knygomis 'Kritusieji už laisvę'. Šiose knygose pateikiami tikri įvykiai ir vaizdai Lietuvos laisvės kovotojų. Su kun. Algimantu Kezium, S.J. praleido penkias savaites Pensilvanijoje rinkdami medžiagą ir darydami nuotraukas apie ten gyvenusius ir tebegyvenančius lietuvius. Šiandien jau yra parašęs pirmąjį tomą 'Pensilvanijos Lietuva', kuris greit pasirodys knygų len-

tynose. Šioje knygoje jis išryškina Pensilvanijos lietuvių ateivių ligi šiol neužgesusį lietuviškumą. Vladas Būtėnas šiuo darbu didžiuojasi sakdamas, kad Pensilvanijos Lietuva bunda.

Vladas Būtėnas turi džiaugsmingą pažūrą į gyvenimą. Ji yra pačios prigimtųjų apdovanotas žurnalisto talentu, kurio vystymasis priklausys nuo to, kiek išorinės aplinkybės jam leis tą savo žurnalisto - rašytojo prigimtį plėtoti...

Gediminas Vakarė

MAINTENANCE. Sup't for large garden apt complex, experience with large central air conditioning & heating systems. Ability to supervise & plan work schedule for 15 men. Apt plus salary to \$15,000, (215) FL 2-1224. (46-50)

RESIDENT SUPERINTENDENT position available for husband & wife in the Willow Grove area, both husband & wife must be willing to assume the required duties. Husband should have knowledge of general maintenance. Salary & apt. available for right couple. Call for appt. 215-659-8096. (46-48)

MANUFACTURING
Manufacturer of office machinery in Overbrook area has immediate opening for individual with good mechanical ability to maintain special card manufacturing machinery. Machine shop experience desirable. Good hourly wage plus excellent company paid benefit program. Call 215-878-9600 & ask for Production Mgr. (45-49)

MEDICAL SURGICAL NURSING INSTRUCTORS
Teaching in a growing NLN accredited associate degree Nursing program. Qualifications: Master's degree in clinical specialty Salary open. Openings for Sept. 1974. Full & part time. Contact: Dean of Instruction Cumberland County College P. O. Box 517, Vineland, N. J. 08360. Phone 609-691-8600, Ext. 70. An equal opportunity / affirmative Action employer. (46-48)

MACHINE REPAIRMAN

With some tool room or machine shop experience. This is an excellent opportunity to grow with an aggressive expanding company in Plymouth area.

Call: (313) 459-9500

Between 3-5 p. m.

For appointment

(45-47)

EXPERIENCED SHOE WORKERS NEEDED AT ONCE ALL DEPARTMENTS

Chicker Operators	\$2.60 to \$3.70
Stichers	
(Top Stichers)	
(Barbour Trimmers)	
(Cut Out Stichers)	\$2.90 to \$3.10
(Fancy Stichers)	
(Vanpers)	
Side Lasters	\$2.90 to \$3.40
Assemblers	\$2.60 to \$3.10
Sole Layers	\$2.60 to \$3.10

All Hourly Rates — No Piece Work
Competitive Employee Benefits

THE JULIAN AND KOKENGE CO.

280 S. FRONT ST., COLUMBUS, OHIO 43215
614-224-9164

(46-48)

Mordavijos koncentracinių stovyklų kalinių pareiškimas Aukščiausieji SSSR Tautybių Tarybai

Kun. Mykolas Kundrotas ir dail. V.K. Jonynas prie jo naujo vitražo įrengto Dievo Apvaizdos bažnyčioje Detroito.

J. Urbono nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

LINKSMA GEGUŽINĖ

Gražus oras ir lietuviškų sekminių švenčių nuotaka į SLA 352 kuopos su ruošta birželio 2 d. šaulių 'Pilėnų' stovyklavietėje gegužinę sutraukė pakankamai daug žmonių, kurių tarpe turėjome nemažai ir jaunimo. Rengėjai šiai gegužinei buvo gerai pasiruošę ir visus atvykusius svečius maloniai sutiko ir aptarnavo.

Tenka pasakyti, kad šaulių stovyklavietė 'Pilėnai' gegužinėms ruošti labai tinkama ir reikia tikėtis, kad ir kitos organizacijos pasinaudos šia stovyklavietę ir ruoš gegužines. Paskutiniu metu lai ku gegužinių sumažėjo tik dėl to, kad negaunama vietų joms surengti. O jei kur tokia vieta ir yra, tai ima tokias dideles pinigų sumas, kad ir jų rengimas pasidaro nebeįmanomas.

BAIGĖ GIMNAZIJĄ

Regina Juškaitė, jauna šaulė, šiais metais baigė Jadvygos gimnaziją ir birželio 2 d. jai buvo įteiktas ne tik gimnazijos diplomas, bet ir garbės pažymojimas. Regina Juškaitė buvo geriausiai baigusiu grupėje ir pasipuošusi auksiniais raišiais.

Reginos tėveliai Stefa ir Pranas Juškai dukros gimnazijos baigimo proga savo namuose surengė artimiesiems giminėms ir draugams pietus.

ATOSTOGOS DAINAVOJE

Vyr. moksleivių ateitininkų stovykla įvyks birželio 16-29 d., Jaunų moksleivių ateitininkų stovykla įvyks birželio 30 d. - liepos 13 d. Mergaičių stovykla (Putnamo seselių vadovaujama) - liepos 14-27 d., Dainavos metinė šventė liepos 28 d. ir po šventės liepos 28 - rugpjūčio 3 d., stovyklauja sendraugiai ateitininkai. Rugpjūčio 4-10 d. ten stovyklauja ir turi savo studijų poilsio savaitę Lietuvos Fronto Bičiuliai.

Lituanistinių studijų savaitė (su jaunimo sekcija) įvyksta rugpjūčio 11-17 d., ir po jų ASS stovykla rugpjūčio 25 - rugsėjo 2 d.

MIRĖ ŠAULYS VINCAS KNIŪRA

Gegužės 28 d. rytą Detroito mirė Jūrų šaulių 'Švyturio' kuopos šaulys Vincas Kniūra sulaukęs 64 metus. Buvo gimęs 1910 m. rugsėjo 20 d.

Pašarvotas buvo Stepnausko laidotuvių koplyčioje. Prie karsto stovėjo kuopos šaulių garbės sargyba ir kuopos vėliava.

Atsisveikinimo žodį tarė: LŠST pirmininkas Vincas Tamošiūnas, 'Švyturio' kuopos pirmininkas Romas Macionis, Balfo Detroito skyriaus pirmininkė Rožė Ražauskienė ir Lietuvių Namų Draugijos ir Dariaus ir Girėno klubo pirmininkas Antanas Norus.

Palaidotas gegužės 30 d. Evergreen kapinėse. Liko žmona Hildegard, dvi dukros Elena ir Monika ir du sū-

SSSR Konstitucija užtikrina tautinių sąjunginių respublikų suverenumą ir numato eilę pagrindinių nuostatų, laiduojančių tą suverenumą.

Pagal Konstitucijos nuostatus aukščiausioji valdžia ir vietinė valdžia pilnai ir nedalomai priklauso darbo žmonių atstovų sovietams - demokratiškiems, išrinktiems ir viešiesiems organams - ir Aukščiausiam SSSR Soviete teoretiškai pravedamas principas, kad lygus ant sau lygaus neturi valdžios. Tačiau praktikoje, priešingai Konstitucijai, valdžios suverenu tapo Sovietų Sąjungos KP. Piktnaudžiamieji Konstitucijos nuostatai teisę turėti itakos ir visus valdžios organus, per juos esamus savo partinius vienetus, SS KP išsikovojo padėti, kai kalba eina jau ne apie vidinę įtaką ir valstybės politikos kursą, bet apie aukščiausios valdžios perkėlimą iš rinktųjų demokratiškų institucijų į grynai politinius organus, konkrečiai - į SSSR KP Centrinių Komitetą.

Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos organizacinė struktūra, numatanti sąjunginių respublikų komunistinių vienetų (kurie vietoje praktikuoja tokį pat valdžios pasisavinimą iš rinktųjų organų) griežtą priklausomumą nuo Centro, niekias paverčia tų respublikų valstybinį suverenumą. Dar daugiau, kai SS KP ir jos CK yra ta pati RSFSR komunistų organizacija ir tuo metu aukščiausia institucija kitų sąjunginių respublikų kompartijų CK (komitetais), tai pastarieji praktiškai yra degraduoti iki rsfsr KP obkomų (sritinių komitetų) lygmenų.

Savo partiniuose dokumentuose SSKP skelbia tikslą sukurti naują, sovietinę, tautą ir išauklėti naują žmogų. Reklamuojami pseudotautinį teigimą, kad tautų suliedinimas yra natūralus ir neišvengiamas procesas, komunistai sako, kad jie tą procesą tik imasi reguliuoti.

Turėdamas valdžios monopolį, KP CK savo užmojus paverčia valstybine politika, ir jai praversti naudoja visą valdžios mašinos svorį, o bet kokią nesutikimą su ja arba pasipriešinimą laiko kriminaliniu nusikaltimu valstybei.

Paskiro asmens atžvilgiu, naujo sovietiško žmogaus išauklėjimo politika pravedama per išsišakojusią ir visaaipimančią itaigojimo, sekimo, ir prievartos sistemą, nukreiptą į visišką galvojiimo ir pasaulėžiūros standartizaciją. Vadovaudamiesi utilitariniu tikslu sustiprinti valdžios monolitiškumą ir savo galia, komunistai su be-

nūs Jurgis ir Bruno ir kiti giminės Lietuvoje.

LŠST pirmininkas Vincas Tamošiūnas vasaros laikotarpiui apsigyveno pas šaulius Sofiją ir Adolfą Vasiulius netoli Dainavos.

Jūrų šaulių 'Švyturio' kuopos valdyba savo posėdyje įvyksime birželio 2 d. 'Pilėnuose' aptarė stovyklavietės darbų planus ir nutarė joje įrengti gegužinėms ir poilsui vietą ir atei-tyje tam tikslui bus stotami reikalingi įrenginiai ir pastatas. Posėdį pravedė Romas Macionis, sekretoriavo Antanas Sukauskas. Parengimų vadovu išrinktas Juozas Kinčius.

ribių nepakantrumu skiepia materialistišką pasaulėžiūrą savo socialinę ideologiją ir akla klusnumą partijos autoritetui, dėdamiesi vieninteliais 'tikros' tiesos savininkais, be galo išskeldami savo partiją viršum visos likusios tautos.

Tarptautinių santykių sferoje, komunistų politika yra nukreipta į nerusų tautybių suliedinimą su rusų tauta. Jų reklamuojamas naujos sovietų tautos kūrimas praktikoje pasirodo esanti sena rusifikacijos politika, tiesa, pravedama ne taip grubiai ir žiauriai, kaip prieškariniais ir pirmaisiais pokariniais metais, kuomet į RSFSR gilumos rajonus priversta buvo iškeltos ne rusų tautybių žmonių masės ir net ištisos tautos, kurios, išsklaidytos tarp rusų gyventojų ir aplėtos nuo savo tautinės dirvos, buvo asimiliuojamos ir kiekybiniai papildė rusų tautą. Dėl priverstinio gyventojų iškėlimo likę tušti rajonai buvo apgyvendinami rusų kolonistais, kurie vieninteliai Sovietų Sąjungoje turi kultūrinės autonomijos teisę už savo administracinių sienų (rusiškas mokyklas, leidyklas, teatrus ir kt. visų sąjunginių respublikų teritorijose), ir todėl nėra linkę asimiliuoti su vietiniais gyventojais, o priešingai - daro stiprią rusifikuojančią įtaką pastariesiems. Šiandien pakraštinių tautinių rajonų sustiprintas ekonominis kėlimas yra susijęs su siuntimu į juos daugiatautės darbo jėgos, kuri, pastatyta prieš pasirinkimą tarp vietinės ir rusų kalbos, dėl pramonės ir jos vadovybės surusėjimo, pasirenka rusų kalbą, ryškiai padidinama tautinės respublikos rusiškai kalbančių gyventojų skaičių, ir pasidarydama nauju galiniu šių sričių rusifikacijos židiniu. Pramonės, vėzu (aukštųjų mokyklų) ir technikumų rusifikacija dažnai verčia ir vietos gyventojus pirmenybę atiduoti rusų kalbai.

Tokia pat padėtis pastebima ir raktinėse tautinių sąjunginių ir autonominių respublikų teritorijose esančiose pramonės įmonėse, kurios nėra jų priklausomybėje (taip vadinamo bendrasąjunginio priklausomumo įmonėse). Rusų kalba neteisėtai pasidarė valstybine kalba tautinių sąjunginių ir autonominių respublikų teritorijose, kas stato rusų kalbą į privilegijuotą padėtį. Sauvališkai pasiskyrusi tarpininku kultūriniuose, dvasiniuose ir ekonominiuose santykiuose tarp Sovietų Sąjungos ir santykiuose su likusiu pasauliu, rusų kalba naudojasi dvasinio bankininko privilegijomis, kaupdama savyje ne jos sukurtas vertybes, tuo pačiu metu būdama filtru, kuris ir tarptautinį gyvenimą praleidžia tik tai, kas sutinka su Rusijos interesais.

Per valstybinių mokyklų sistemą, priauganti karta yra verčiama visai prarasti Rusiją ir visa, kas rusiška. Dėstomoji SSSR istorija faktinai yra ne kas kita, kaip Rusijos imperijos istorija - joje svarbiausias istorinis vaidmuo priskiriamas Rusijai ir rusų tautai, o kitos tautos figūruoja tikrai Rusijos valstybingumo intereso šviesoje. Neseniai leistuose dėstyti tautinių sąjunginių respublikų mokyklose sąjunginių respublikų istorijos nepaprastai suglaustuose kursuose istorijos faktai

taip pat iškraipyti ir vienašališkai. Rusų užkariavimas kaimyninių valstybių ir tautų bei jų įjungimas į Rusijos imperijos sudėtį visuomet pateikiamas kaip didelė joms laimė. Ne rusų tautų laisvės kovos prieš Rusijos imperiją arba visai nutyliamas arba vaizduojamas kaip reakcionieriniai konservatyvūs judėjimai. Ir šiaudien bet koks judėjimas už tautinį apsisprendimą komunistų propagandos užstampaomas kaip buržuazinis nacionalizmas ir žiauriai persekiojamas valstybės baudžiamųjų organų.

Būdinga, kad sovietinėse politinių priešų kalinimo vietose nežinomi atvejai, kad būtų nuteisti rusų tautybės žmonės, kovoje už Rusijos atskyrimą nuo SSSR, tuo tarpu kai tenai apsiejai atstovaujami žmonės iš daugelio kitų tautybių, kurios organizavo judėjimą už savo atsiskyrimą nuo Rusijos.

Išėinant iš įsitikinimo, kad žmogaus dvasiniam tobulėjimui labiausiai palanki dirva yra nedaloma ir visapusiškai besivystanti tauta, lygi tarp sau lygių, mes protestuojame prieš komunistų mėginimą pakeisti tautinius visuomenės pagrindus grynai socialiniais pagrindais. To negalima pateisinti nei ekonominiais atsiekimais, nei valstybės saugumo interesais, nes tik tautos nedalumas, gimtoji kalba, tradicijos laiduoja tęstinumą ir pažangą dvasinei kultūrai - tam aukščiausiam žmogaus siekiui. Samoningas komunistų mėginimas sunaikinti šiuos natūralius institutus, pakeisti juos abstrakčiomis išgalvotomis konstrukcijomis, žada tragiškus rezultatus.

Gyvybiniai suinteresuoti ne tik fizišku mūsų tautų išlaikymu ir jų ekonomine gerove, bet ir tolimesne jų kultūros pažanga, mes reikalaujame griežto laikymosi konstitucijos nuostatų, laiduojančių mūsų tautos ateitį, būtent:

1. Privalomo tautinių kalbų valstybingumo tautinėse ir autonominėse respublikose.

2. Suteikimo ir įgyvendinimo teisės į kultūrinę autonomiją visoms tautinėms mažumoms už jų administracinių sienų, arba panaikinimo privilegijos rusams ir išimtiną naudojimąsi ta teise.

3. Išplėtimo sąjunginių respublikų suverenių teisių turėti tiesioginius santykius su likusiu pasauliu kultūrinėje, politinėje ir ekonominėje srityse.

4. Sudarymo respublikų karinių dalinių, kaip yra SSSR Konstitucijos 18 paragrafe numatyta.

5. Perdavimo pilnoms sąjunginių ir autonominių respublikų priklausomybės jų teritorijose esančių visų pramonės įmonių, o taip pat tautinės teritorijose esančių natūralių resursų eksploatavimo visų įmonių. Organizavimo tarprespublikinių santykių lygybės pagrindais.

6. Atstatymo pilnos valdžios konstituciniams organams, t.y. darbo žmonių atstovų sovietams. Griežtai atskirti ribą tarp valstybinės valdžios ir partijos itakos, paskirti SSSR KP veiklos kontrolę.

7. Sąjunginių ir autonominių respublikų valdžios politika turi tikrai atitikti jų tautiniais interesams. Savo tautiniais interesams ginti, kiekvienos tautybės

piliėtis turi turėti galimybę pasinaudoti teise, suteikiama jam SSSR Konstitucijos 125 paragrafu.

8. Nesilaikymas Konstitucijos normų ir nuostatų, laiduojančių tautybės suverenumą ir lygybę bei valdančios partijos politika, statanti pavojaun pačią mūsų tautų egzistenciją, automatiškai duoda mums moralinį pagrindą pasinaudoti Konstitucijos nuostata (SSSR Konstitucijos 17 paragrafo) teise vesti propagandą už mūsų respublikų išstojimą iš SSSR. Veikla pagal minėtą konstitucijos nuostatą neturi būti baudžiama. Pasirašė iš Pabaltijo: Ziemeļis, Juris, Šilinskass Jonas, Astrauskas Antanas, Astra Gunar. Iš Ukrainos: Vladimir Bezuglij, Apolonij Berničuk, Vladimir Glyva, Ivan Ilčuk, Levko Lukjanenko, Dmitrij Piliņjak, Ivan Pokrovskij, Oleksij Stepaniuk, Andrej Turik. Iš Kaukazo: Vasilian Ovik, Tagajev Mogamed, Ekimjan Gėvorg, Velikjan Valmer. (ELTA)

MAINTENANCE

Men for county manufacturer to maintain heavy industrial equipment. Knowledge of presses, milling machines, heat treating furnaces, and control instruments required. Must be experienced and work any shift. Call Louis Sell

314-225-5222

8 A.M. to 4:30 P.M. (42-46)

ELECTRICIANS

Fully qualified journeyman to inspect, repair, install and wire AC and DC apparatus, devices, circuits, of any voltage for plant maintenance. High hourly rate, rotating shift. Many fringe benefits.

Apply in person
UNITED STATES STEEL
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Lorraine, Ohio
An Equal Opportunity Employer (36-45)

SHEET METAL MECHANICS

SHEET METAL HELPERS

FOR FABRICATION OF METAL CABINETS AND ELECTRONIC CHASSIS.

PRESS BRAKE OPERATOR

FOR POWER BRACKS, ABLE TO DO SETUP.

SPOT WELDER

FOR 100 KVA MACHINE. Able to do own setup with minimum of supervision.

ALSO SPOT WELDER TRAINEE.

MACHINISTS—GENERAL

BENCH MECHANICS AND MACHINE SHOP TRAINEES.

Clean modern shop—Good rates—Excellent benefits—Plenty of overtime.

KELT Corp.

EASTON RD.

(Opposite Naval Air Station)

WILLOW GROVE, PA.

Call (215) OS 5-2930

An Equal Opportunity Employer (43-47)

WANTED JOURNEYMEN

1ST CLASS SKILLED

ROLL MILL OPERATORS

PRESS — BENDER

SET UP & MAINTENANCE

DIE MAKERS AND DIE

LEADERS

with molding experience

necessary.

DAY & AFTERNOON SHIFT.

Liberal Personnel Policies & Fringe

Benefits.

APPLY:

FOUR STAR CORP.

1800 WEST MAPLE

TROY, MICH. 48064

(42-48)

An Equal Opportunity Employer (45-46)

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPYLIČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dr. Viktoras Stankus atidarė dantų gydymo kabinetą Jefferson Centre, Suite 130, 5001 Mayfield Rd., Lyndhurst, Ohio. Tel. 381-3580. Šį šeštadienį, birželio 15 d. nuo 2 iki 6 v. p. p. Jefferson Centre Conference Room ruošia priėmimą.

• Globe Parcel Service, Inc. Clevelando skyrius dėl atostogų nuo liepos 4 iki 23 d. bus uždarytas.

PASAULINĖS FUTBOLŲ RUNGTYNĖS

Vokietijoje birželio 13 d. prasidėjo pasaulinės futbolo rungtynės, kurios tęsis iki liepos 7 d. (žiūr. skelbimus).

Rungtynės bus perduodamos per satelitą specialiu TV tinklu ir Clevelande galima bus matyti tik Arenoje, 3717 Euclid Ave., specialiai įrengtame dideliame ekrane.

Šiose rungtynėse Brazilija gins savo čempionato vardą. Rimtais varžovais laikomi Vakarų Vokietija ir Italija.

Magna Verde Presents Local Chmn., Mario Kavcic. Pilnas reportažas kasdien iš Pasaulinių Futbolo rungtynių per radiją WZAK 93.1 mc. 'The Ethnic Voice.'

WORLD CUP SOCCER
LIVE VIA SATELLITE
GIANT SCREEN COLOR - NO HOME TV

Thursday, June 13
Inaugural Ceremonies Start 10:00 AM
BRAZIL vs YUGOSLAVIA
12:00 NOON

Saturday, JUNE 15
URUGUAY vs NETHERLANDS
11:00 AM

plus **ITALY vs HAITI**
1:00 PM

TICKETS ON SALE NOW
General Admission \$8.00
Reserved Seats \$10.00
CLEVELAND ARENA
3717 Euclid Avenue

Children under 12 1/2 price Monday-Friday

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaušite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Praeitą šeštadienį, birželio 8 d., Cleveland šv. Jurgio bažnyčioje susitokė aktyvūs jaunimo organizacijų veikėjai Antanas Kalvaitis ir Teresė Neimanaitė. Vestuvinė puota įvyko Lietuvių Namų salėje. Nuotraukoje jaunieji su pamergėmis ir pabroliais. Iš kairės: dr. V. Stankus, S. Martinkutė, A. Rukšėnas, I. Čepunkutė, E. Čaplinskas, I. Mayer, jaunieji Antanas ir Teresė Kalvaiciai, T. Neimanaitė, P. Matulevičius, R. Širvaitytė ir G. Lazdinis. J. Garlos nuotrauka

BAISIOJO BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS CLEVELANDE

įvyks šį sekmadienį, birželio 16 dieną
sekančia tvarka:

10 val. ryto šv. Mišios — Naujoji parapija;
10:30 val. ryto šv. Mišios — šv. Jurgio parapija. Laikė pamaldų giedos Čiurlionio ansamblis;

12 val. popiet — Minėjimas-akademija įvyks Naujos parapijos salėje. Kalbės Sibiro tremtinys — Jonas Kreivėnas.

Bus trumpa meninė programa.

Visi Clevelando lietuviai maloniai kviečiami gausiai dalyvauti.

ALTo Clevelando Skyrius

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 23 D. Pensininkų klubo Joninės.

BIRŽELIO 30 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

LIEPOS 14 D. L.V.S. Ramovė Clevelando skyriaus gegužinė. Lake Shore East Park Club.

RUGPILČIO 4 D. ALT S-gos gegužinė.

RUGSEJO 7 D. Birutėčių parengimas.

RUGSEJO 14 D. Kun. Dzegoraičio 35 metų kunigystės sukakties proga pagerbimas.

SPALIO 5 D. Šeštasis abiturientų pristatymo balius Liet. Namuose.

SPALIO 12 D. Dirvos balius Lietuvių Namų salėje.

SPALIO 26 D. BALFo suaktuvinis balius Liet. Namuose.

LAPKRIČIO 23 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LVS Ramovė.

GRUODŽIO 8 D. 4 v.p.p. Lietuvių Namuose Vytauto Puškoriaus piano rečitalis. Rengia Ateities klubas.

1975 M.

BALANDŽIO 5 D. ALIAS ir Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pavarinis balius Lietuvių Namuose.

BALANDŽIO 19 D. Grandinėlių šventinis vakaras-balius.

ISNUOMOJAMAS dviejų miegamųjų condominium apartamentas. \$175.00 mėnesiui. East 244 St. on Lake Shore Blvd. Tel. 481-4169. (44-46)

HOUSE FOR SALE

19709 Mohican off East 200 St. By owner 8 room colonial, two bath, air conditioning, drapes, garage, possible two family, good neighborhood, in 20,000. Call 481-5539 Saturday and Sunday, Monday through Friday after 4 p. m.

HOUSE FOR SALE

By owner: Cleveland, E. 185 area. Newer 4 1/2 room bungalow 27,900. Call: 531-2706.

PRESS BRAKE OPERATOR
Able to do own setup with minimum supervision. Top rate for dependable man. Excellent benefits. Overtime available. Clean shop.
KELLETT CORP.
Easton Rd.
(Opposite Naval Air Station)
Willow Grove, Pa.
Call 215 OS 3-2930
An Equal Opportunity Employer (43-47)

MAINTENANCE-Expanding S. Jersey trucking firm has permanent openings for diesel mechanic (2nd shift), general mechanic. Call 609-692-7012 for appt. Armellini Express Lines. Vineland, N. J. Equal oppty employer. (45-47)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mums įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE
TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

Magna Verde Presents Local Chmn., Mario Kavcic. Pilnas reportažas kasdien iš Pasaulinių Futbolo rungtynių per radiją WZAK 93.1 mc. 'The Ethnic Voice.'

WORLD CUP SOCCER
LIVE VIA SATELLITE
GIANT SCREEN COLOR - NO HOME TV

Tuesday, JUNE 18
BRAZIL vs SCOTLAND
2:30 PM

Wednesday, JUNE 19
ITALY vs ARGENTINA
2:30 PM

Saturday, JUNE 22
SCOTLAND vs YUGOSLAVIA
11:00 AM
W.GERMANY vs E.GERMANY
2:30 PM

Sunday, JUNE 23
ITALY vs POLAND
11:00 AM

TICKETS ON SALE NOW
General Admission \$8.00
Reserved Seats \$10.00
CLEVELAND ARENA
3717 Euclid Avenue

Children under 12 1/2 price Monday-Friday

PRODUCTION CONTROL

Develop master planning for machine loading, scheduling and inventory control for a precision machined component manufacturer. New position with good growth potential. Salary commensurate with ability.

Send resume to:

Box V17
Lithuanian Paper
724 Jefferson Bldg.
Philadelphia, P. 19107
An Equal Opportunity Employer (45-47)

WANTED 1ST CLASS
TURRET LATHE OPERATORS
Must be able to set up & operate work from blue prints and close tolerance. Have own tools. Full time. 1st shift.
High hourly rate, bonus life & health, paid holidays, and pension.
TRIO MACHINE & MFG.
35622 Vine St., Willoughby, Ohio
216-942-3520 (45-48)

APPLICATION ARE BEING TAKEN FOR THE FOLLOWING PERMANENT OPENINGS:

ELECTRICIANS MILLWRIGHTS MACHINE REPAIRMEN

Must have journeyman card. Competitive wages and extended benefit program.

APPLY IN PERSON AT THE PERSONNEL DEPT.
MONDAY THRU FRIDAY
9 AM to 4 PM
MR. J. BAILEY

WHITMAN & BARNES
UNITED-GREENFIELD
DIVISION OF TRW, INC.
40600 Plymouth Rd.
Plymouth, Mi. 48170

An Equal Opportunity Employer (43-49)

DATA PROCESSING

COMPUTER OPERATORS

2nd Shift. Mon.-Thurs. 5 PM to 1 AM
Sun. 8:45 PM to 5 PM
3rd Shift. Mon.-Fri. 12 AM to 8 AM

Two immediate openings for Computer Operators with at least 1 year experience on IBM 370/135 or comparable equipment. Will consider experience on Unit Record equipment related to this system for 3rd shift vacancy.

Positions offer excellent fringe benefits including group insurance, educational assistance, paid holidays, vacations and sick days. Apply:

JERROLD
ELECTRONICS CORP.
200 Witmer Road
Horsham, Pa.
215-674-4800

An Equal Opportunity Employer M/F (43-45)

Daina Urbaitytė, nauja kanklininkė - solistė.

KANKLIŲ MUZIKOS KONCERTAS-REČITALIS

Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių metinis koncertas-rečitalis įvyks birželio 23 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Lietuvių Namų salėje.

Rečitalio proga pasirodys šių metų absolventė Daina

Urbaitytė. Taip pat savo pažangumą kankliavimo mene parodys ir 8 jaunesnieji studentai-ės.

Programa užtruks apie valandą laiko, po to bus vaišės. Įėjimas laisvas. Į rečitalį kviečiami atsilankyti visi kuriems įdomi tautinė kanklių muzika ir jauni talentai.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5 1/4 %

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6 1/2 % — 7 1/2 %

TAUPYMO INDELIJAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokejimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos novelės konkurso gautos dar šios novelės: Ramunės — "Pirmadienio popietė"; Laumės — "Bausmė"; P. Dagio — "Jis".

LOS ANGELES MOTERŲ KLUBO VEIKLA

Nors Los Angeles LMKF narių skaičius dar nėra didelis, betgi, vienu metu bėgyje, jau nemažai darbų yra nuveikta ir, tikimės, kad ateityje, savo veikloje dar sustiprėsime, t.y. dar daugiau padėsime tiems, kuriems mūsų pagalba yra reikalinga ir taip laukiama...

Pernai, jau yra išsiųsti keli siuntiniai, padėta ir pinigais ir daug laišku parašyta, dėl mūsų suimtų tautiečių, išlaisvinimo; tiek Kudirkos, tiek ir Brazinskių, reikalu.

Džiugu, kad mūsų prašymai rašyti senatoriams ar kongresmanams nebuvo užmesti. Buvo gauti palankūs atsakymai dėl suimtųjų liūdnos padėties; atrodo, atsirado nemaža užtarėjų pačiame Amerikos Kongrese ir kaip žinome, daug kas pajudėjo pavergtųjų naudai. Yra įneštos rezolucijos JAV Kongrese dėl S. Kudirkos išlaisvinimo, o prie to turime patys kuo daugiausiai laišku išsiuntinėti, kad tos rezolucijos patektų į Kongreso posėdžius.

Žinoma kad didžiosios lietuvių kolonijos, daugiau tu prašymų parašys, bet ir mūsų kolonijos skaičius nėra jau toks mažas, taigi, tik iš Los Angeles kolonijos, senatoriai ir kongresmanai yra gavę didoką skaičių prašymų. O kad greičiau sulauktume rezoliucijų priėmimo visose lietuvių kolonijose yra suorganizuotas laišku-atvirukų rašymas. Yra duodami net laišku pavyzdžiai ir komiteto pavarčių sąrašai, taigi beliks tik truputėlis rašymo, pats tekstas labai trumpas. Rašykime tuoj ir neatidėliokime to viso kitai dienai.

Malonu dar paminėti, kad neseniai Los Angeles LMKF skyriaus valdyba gavo, visai netikėtai, ilgoką, išsamų laišką iš Mr. Murray Seeger, Los Angeles Times vyriausiojo korespondento, kuris randasi Maskvoje. Jo atspausdinti straipsniai apie Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes, buvo atspausdinti Los Angeles Times ir vėliau pakartoti visoje Amerikos spaudoje. Mr. Seeger labai dėkingas už mūsų įvertinimą ir dėmesį, už jo atliktą darbą ir labai atsiprašo už pavėluotą atsakymą, nes jo įstaiga tiesiog užversta laiškais (sąryšyje su tais straipsniais). Mr. Seeger pažymi, kad nežiūrint visų sunkumų ir nemalonių, jis jaučia didelį pasitenkinimą pats pamatęs ir aprašęs tuos drąsius žmo-

Tik ką baigusiai Chicagoje odontologijos mokslus Dr. Vitalijai Ruibytei buvo suruoštas priešvestuvinis pobūvis (mergvakaris) Dr. Onos Garūnienės bute. Pobūvyje dalyvavo Chicagos ir apylinkės dantų gydytojos: iš k. pirmoje eilėje A. Linkienė, V. Ruibytė (su dovana), A. Ruibienė, M. Kristopaitienė, A. Polikaitienė ir E. Kriaučiūnienė. Antroje eilėje D. Vitkienė, F. Repšienė, O. Garūnienė, A. Mačiukienė, O. Bakaitienė, L. Baltrušaitienė, P. Vaitaitienė, L. Bačinskienė, Matukienė, A. Rimkienė, V. Tumasonienė, Butkienė, S. Didžiulienė, viešnia iš Lenkijos — Alė Tylo, V. Šimkienė ir T. Rymantienė. A. Šeštoko nuotrauka

nes, kurie taip atkakliai siekia savo laisvės. Kartu reiškia viltį, kad tas, kuris ji pavadois irgi supras pavergtųjų tautų sunkią padėtį. Atrodo Mr. Seeger ten ilgam nepasiliks... Džiugu, kad ir svetimi atjaučia mūsų nuskriaustųjų nelaimės.

Šiuo metu Los Angeles LMKF valdybą sudaro: K. Mattis-Matijosaitienė — pirmininkė, O. Motiejūnienė — vicepirm., B. Skirienė — I-ji sekret., B. Šimkienė — II-ji sekret., J. Radvenienė — N. Sakalauskienė — korespondentė, E. Vyšniauskienė — kandidatė. (ns)

MAINTENANCE MECHANIC

Main Line Jr. College seeking mature, all-around maintenance mechanic. Some knowledge of plumbing & carpentry required. For right person we offer a permanent position with fringe benefits and ideal working conditions. Call 215 LA 5-4100, Ext. 260. (45-47)

SHIPBUILDING

Boilermakers
Electronics
Mechanics
Fire Control
Mechanics
Machinists
Marine
Machinists

- Top Pay
- Regular Pay Increases
- Liberal Fringe Benefits
- Federal Civil Service

Apply in person Monday through Thursday, 9 a.m., Philadelphia Naval Shipyard, Main Gate, Bldg. 501, South end of Broad St.

OR

Telephone for appointment
7:30 a.m. to 4:30 p.m.,
(215) 755-4226.
PHILADELPHIA
NAVAL SHIPYARD

An Equal Opportunity Employer (45-46)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
ALL AROUND MACHINISTS
Must have job shop experience & be able to set up work from blue prints & close tolerance.
For all shifts
To Relocate to Baton Rouge La. If you are not accurate, fast & dependable, don't waste your time or ours. \$7.50 per hour. Hospitalization, steady work for qualified men, paid holidays & vacation. Ask for Mr. Cop 504-654-8261. (40-46)

RYŽTINGAS RELIGINĖS ŠALPOS PASITARIMAS

Lietuvių Kat. Religinės Šalpos ir rėmėjų metinis pasitarimas įvyko gegužės 15 d., New Yorke. Lietuviai kunigai su organizacijos pirm. Vysk. Vincentu Brizgiu peržvelgė 1973 metų darbus, pramatė sekančių metų veiklos planą. Suvažiavo lietuviai kunigai nariai ir svečiai iš Romos prel. V. Tulaba, šv. Kazimiero Kolegijos Rektorius. Prel. J. Končius, LKR Šalpos organizatorius, negalėdamas asmeniškai dalyvauti buvo savo dvasia ir atsiuntė telegramą išreikšdamas savo linkėjimą ir toliau sėkmingai veikti, kad su US katalikų Hierarchija išlaikytų tikėjimą bedievių komunistų pavergtų Lietuvoj.

Susirinkusieji nariai rūpestingai išvelgė didžiąją nelaimę — tikėjimą, tikinčiųjų ir dvasios vadovų visuotiną naikinimą. Todėl visi ryžtingai sutarė ir ateityje rūpintis tikėjimo išlaikymu pavergtame krašte. Visi lig šiol vartojami būdai tam tikslui buvo pakartotinai priimti ir bus naudojami šiais veiklos metais.

Lietuvių parapijos ir lietuvių organizacijos nusipelnė didžiausios pagarbos už nuolatinę paramą. Didžiausia dauguma jų rėmė LKR Šalpos darbus. Jų finansinė parama buvo neseniai paskelbta lietuvių spaudoje. Šiais metais tikima susilaukti pagalbos beveik šimtaprocentiniais.

Kun. K. Kuzminskas, LKR Šalpos Rėmėjų Centrinės Valdybos vardu nuoširdžiai nusakė pasauliečių puikų darbą tam pačiam tikslui. Jie suorganizavo šaunią darbininkų grupę, steigia skyrius ir jau pravedė 2 didelius koncertus Chicagoje. Dabar leidžia K.B. Kronikas vienoj knygoj.

Prel. V. Tulaba iškėlė lietuvių veiklos svarbą šv. Kazimiero Kolegijoj ir radijo programomis.

Prel. V. Balčiūnas pareiškė "Krikščionis Gyvenime" nepaprastai didžių darbų

tutis, kun. P. Činikas, MIC., kun. A. Contons, kun. J. Graby, kun. M. Čyvas, kun. P. Bulovas, kun. D. Pocus. Be to, LKR Šalpos patarėjais yra eilė kunigų: prel. J. Kučionis, prel. J. Tadarauškas, kun. J. Jančius, MIC, kun. Alg. Bartkus, kun. K. Sakalauskas, kun. A. Stankevičius, kun. G. Vilčiauskas, kun. V. Kriščiūnevičius, kun. S. Saulėnas, kun. A. Zakarauskas, kun. B. Ivanauskas. Jie visi nuoširdžiai talkina savo pranešimais, patarimais ir praveddami rinkliavas. Tik tokia plati ir veikli grupė galėjo tiek daug nuveikti per visus LKR Šalpos gyvavimo metus.

Svarbieji ateities darbai pramatyti sekantieji:

1. Maldos ir aukos vakas,
 2. LKR Šalpos Rėmėjų skyrių organizavimo plėtimas,
 3. Kunigų igaliotinių vyskupijų atstovų parinkimas,
 4. Naujo statuto parengimas,
 5. Maldelių - paveikslėlių išleidimas,
 6. Kat. organizacijų talka.
- Lietuvos Katalikų Bažnyčios Atkūrimo Fondo ugdymas ir jo tvarkymo uždavins buvo išsamiai aptartas. Jo statutas bus įtrauktas į bendrą LKRŠ statutą.
- L.K.R.Š.V.

SUPER. For center city high rise condo. Steam absorption air cond. and low pressure steam fed heat. Only exp'd. personnel need apply. For interview call Mr. Sorrentino (215) LO 3-3456. (45-51)

ISIDĖMĖTINAS ISRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralų plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovams: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

PIPE FITTER

Must be Journeyman or Equivalent and be able to work any shift. Excellent benefits and working conditions. Apply:

CHAMPION SPARK PLUG CO.

20000 Conner Ave., Detroit, Mich. 48234

An Equal Opportunity Employer

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant DOVAŅAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

priima užsakymus DOVAŅŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE, FLOOR 21ST,

(Tarp 51 ir 52 g-vės)

NEW YORK, N. Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

New York, N. Y. 10003, 45 Second Avenue Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St. CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127, 331 West Broadway 268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue 856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue 278-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St. 925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road 884-1728
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue 372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. 458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave. 365-5255
Hartford, Conn. 06106, 518 Park St. 246-9473
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St. 363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. 261-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard 562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. 373-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street 472-6387
Paterson, N. J. 07505, 60 Broadway 345-2026
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th St. PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141, 4925 Old York Rd. 763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street 481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 1826 Divisadero St. 346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street 756-6766
Woodhaven, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave. 441-4712
Worcester, Mass. 01610, 144 Millbury Street 798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street 743-0440